

Külföldi Jatekszin Kiadja a magyar tudos tarsasag.
(Ausländische Schaubühne.). 5. Alzir, vagy az amerikaiak.
Szomorujatek 5 felv. (Alzier oder die Amerikaner.)

Trattner

Pesten; Budapest 1834

Signatur: 55627-A.5

Barcode: +Z174549002

Zitierlink: <http://data.onb.ac.at/ABO/%2BZ174549002>

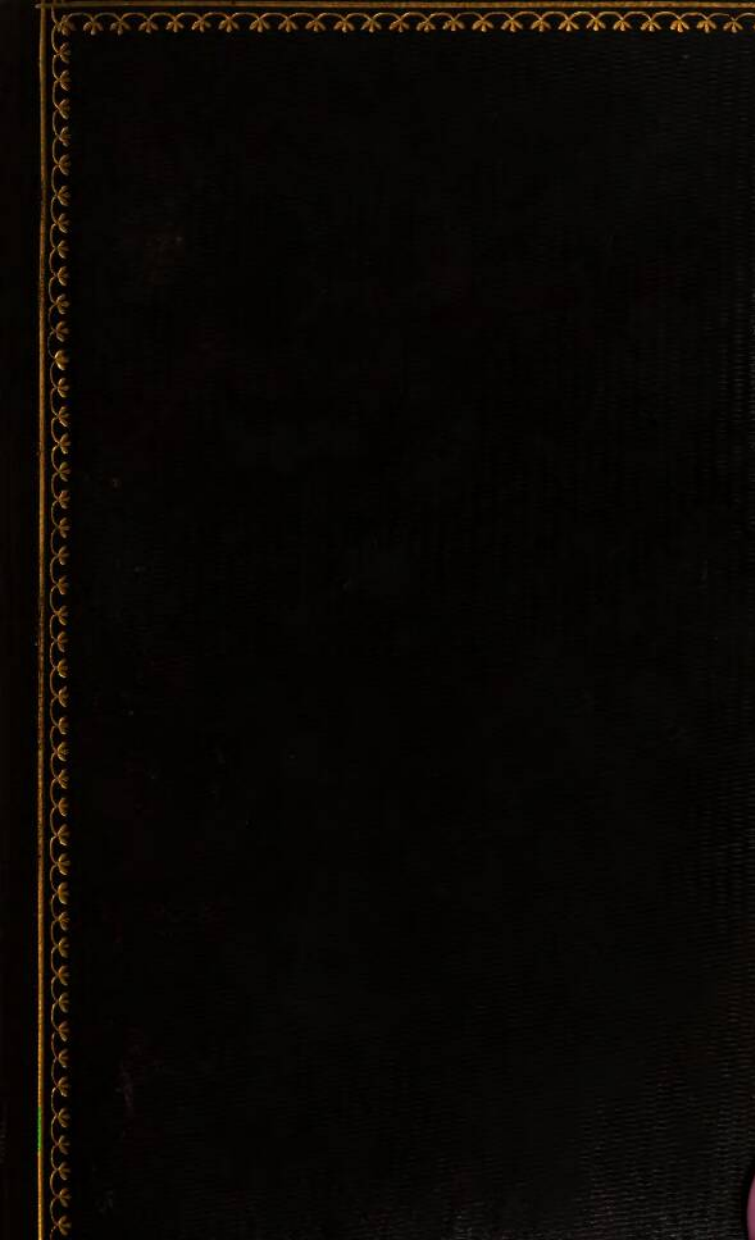
Umfang: Bild 1 - 106

Nutzungsbedingungen

Bitte beachten Sie folgende Nutzungsbedingungen: Die Dateien werden Ihnen nur für persönliche, nichtkommerzielle Zwecke zur Verfügung gestellt. Nehmen Sie keine automatisierten Abfragen vor. Nennen Sie die Österreichische Nationalbibliothek in Provenienzanangaben. Bei der Weiterverwendung sind Sie selbst für die Einhaltung von Rechten Dritter, z.B. Urheberrechten, verantwortlich.

Hinweis: Das Dokument enthält hinterlegte Textdaten, die eine Suche in der Datei ermöglichen. Diese Textdaten wurden mit einem automatisierten OCR-Verfahren ermittelt und weisen Fehler auf.

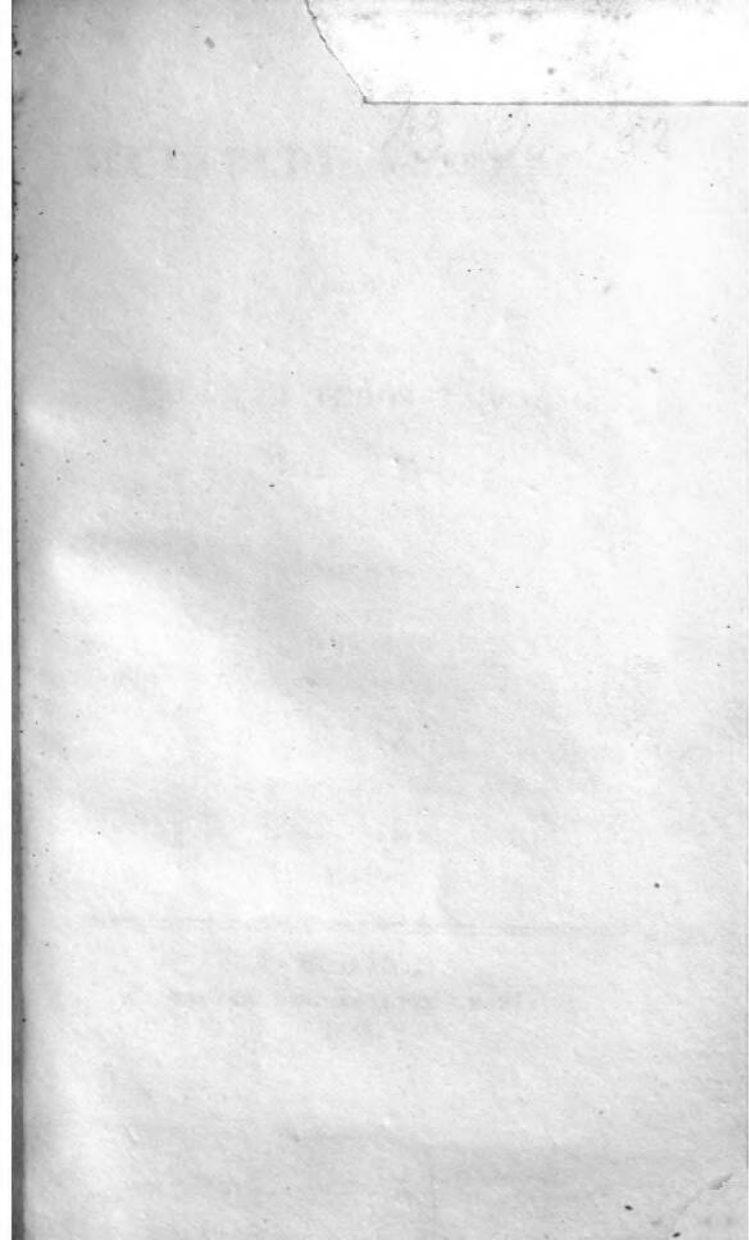
N.HOF BIBLIOTHEK

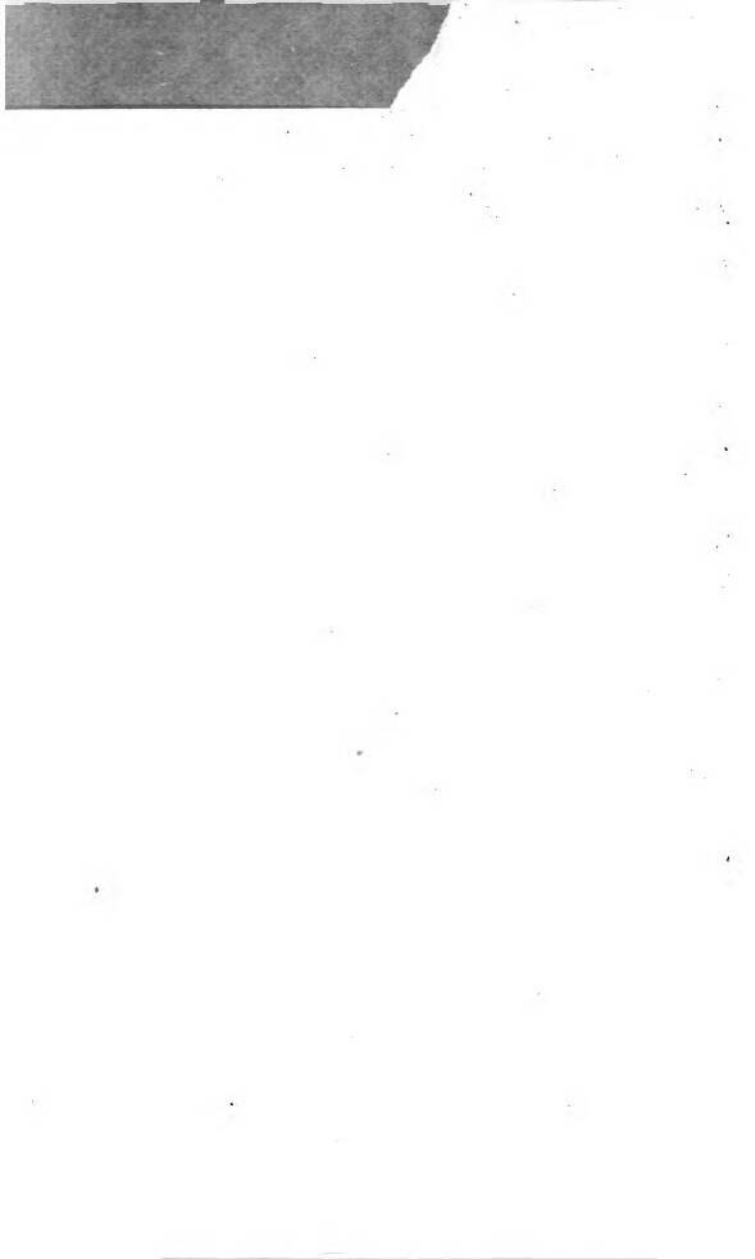
55.627-A

Akt-

55627-A

KÜLFÖLDI JÁTEKSZÍN.

KIADJA

A' MAGYAR TUDÓS TÁRSASÁG.

ÖTÖDIK KÖTET.

ALZIR.

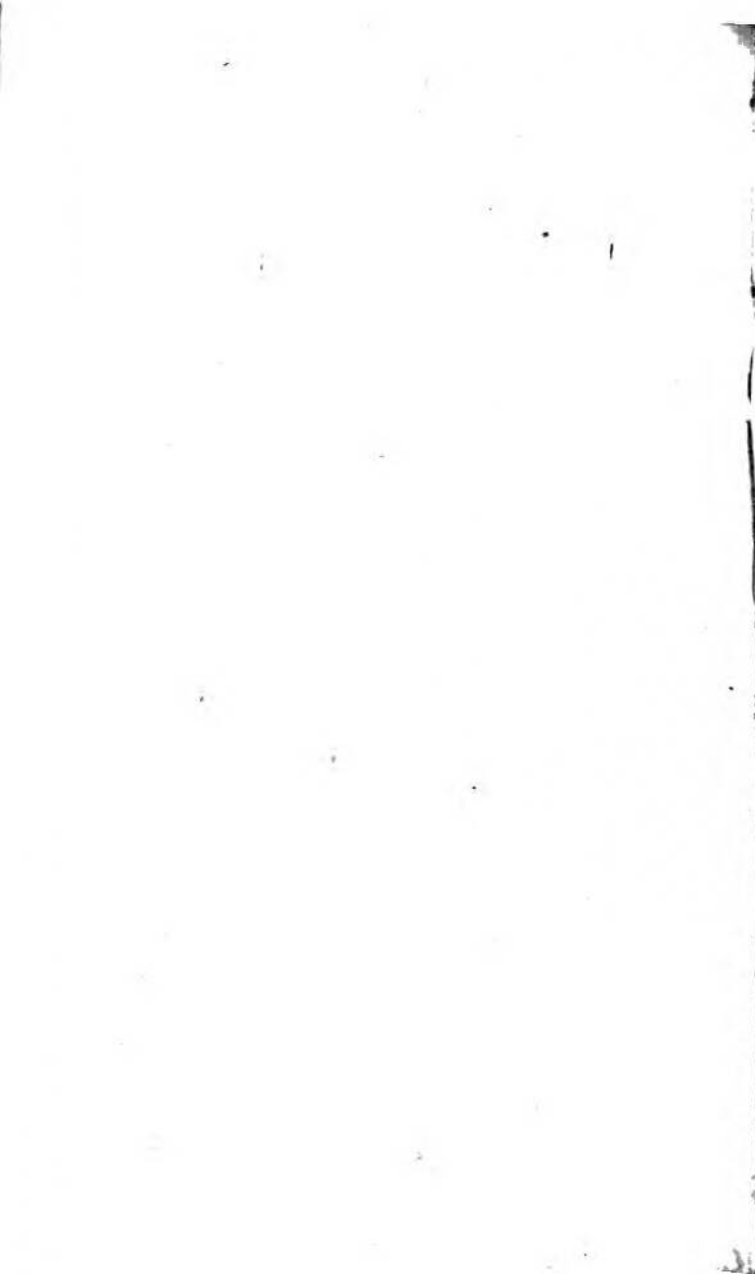

BUDÁN.

A' MAGYAR KIR. EGYETEM' BETŰIVEL.
1834.

A L Z I R,
V A G Y
A Z A M É R I K A I A K.

SZOMORÚJÁTÉK ÖT FELVONÁSBAN.
VOLTAIRETŐL.

FORDITOTTA
JAKAB ISTVÁN.

M. K. HELYTARTÓI CONCIPISTA, SS. MM. ÉS BÖLCSELK. DOCTORA,
MTES ÜGYVÉD, T. BÍHAR VÁRMEGYE TÁBLABÍRÁJA 'S A' MAGYAR
TUDÓS TÁRSASÁG LEVELEZŐ TAGJA.

BUDÁN.
A' MAGYAR KIR. EGYETEM' BETŰVEL.
1834.

S Z E M É L Y E K.

DON GUZMAN, perui kormányzó.

DON ALVAREZ, Guzman' atyja, előbbi kormányzó.

ZÁMOR, Potóza' egyik részének fejedelme.

MONTEZ, a' másik rész' fejedelme.

ALZIR, Montez' leánya.

EMIR, }
CEFÁNA, } Alzir' szolgálói.

DON ALONZO, spanyol tiszt.

SPANYOL TISZTEK.

AMERIKAIÁK.

Történet' helye Los-Reyas (Lima).

ELSŐ FELVONÁS.

E L S Ő J E L E N É S.

ALVAREZ. GUZMAN.

ALVAREZ.

Madrid tanácsa' fő hatalma végre
Kedvelt fiamnak adja székemet.
Gondod legyen, hogy Isten 's fejdelem,
A' kiknek élek, birják dús felét
Az uj világnak. Kormányozd ezen
Veszélyt tenyésztő partot, melly nekünk
Kincset terem 's bünt. A' fejedelmi czímet,
Mellyet kiránt az aggság lankadó
Kezem közül, ím áltadom, fiam!
Américának keblén folyt le éltem.
Első mutattam Mexicóiaknak
Vizen röpülő szárnyas váraink'
Készületét; mi hallatlan vala
Az uj halandók közt. Magellán
Tengerszorostól a' gönczölszekérig
Spanyol hadakkal győztem mindenütt.

Boldog magam, ha munkám bériül
 Rényes halandót képzek mindenik
 Hősből. De a' győzelmi visszaélést
 Ki gátolandja? Fényöket dühös
 Vérengzésök elhomályosítá.
 És én sokáig sirtam e' szegény
 Győzők felett, hogy őket illy nagyokká
 Képzé az ég, de jókká nem tevé.
 Hosszú futásom végihez közelg,
 'S bánat kívül fog hunyni el szemem,
 Ha látta, hogy Potózát és Limát
 Kormányozandod méltányos parancscsal.

G U Z M A N.

Veled nyerém e' pusztá fél világot,
 Győzők e' forró égővben veled:
 Igazgatást is tőled kell tanulnom,
 'S szódat fogadnom, nem parancsot adnom.

A L V A R E Z.

Nem, nem: megosztást nem tűr a' hatalm:
 Tikkadva kortól, munkától emésztve
 Meguntam én a' kormányt, és eléglem
 Ha a' tanácsban még szavam lehet
 'S mérsékli bajnok tettidet. — Fiam!
 Az emberek, mint én nagyon tudám
 Ismerni őket, hidd, kevésbre méltók,
 Semhogy kívánjunk lenni mesterük.
 Én sorvadásom' lankadó utóját

A' rég mulasztott égnek szentelem.
 Nem is kívánok mást, mint egy kegyet,
 Nekem valóban kedvest; mint barátod
 Reménylem azt 's úgy kérem mint atyád.
 Add ált' az árva foglyokat nekem,
 Kiket parancsod záratott ma be.
 Engedd, hogy e' nagy nap legyen szerencsés,
 'S kegyelm jelölje inkább mint igazság.

G U Z M A N.

Midőn fiadtól kérsz uram, parancsolsz,
 De csak tekintsd meg, mit koczkára téssz.
 Ha a' nevendék 's gyöngén biztosított
 Városba jöni tiltjuk népeit
 Amérikanak, meggátoljuk, elhidd,
 Hogy e' daczos nép a' győző vasakhoz
 Szemét szokassa, és parancsainkat
 Gunyolva készen álljon tiprani,
 'S urára merjen föltekinteni.
 Szükség, hogy egyre reszkessen,'s kezünkben
 Boszu 's hatalmnak lássa fegyverét
 Mindenkor. Olly vadszörny ezen dühös nép,
 Melly szolgasága' zabláját csikorgva
 Mardossa, görnyed a' korbács alatt,
 Ha nem csigázzák fennlát, 's azt hiszi,
 Hogy tőle fél a' kéz, melly símogatja.
 Egy szóval elvesz a' lágyság miatt.
 Minden tekintet; ámde hódolást

Szül a' keménység. Én azt jól tudom,
 Hogy a' Spanyolnál ösztön a' becsület;
 Ő nem morogva nagyságát felejtí
 'S szolgál; de a' föld' minden más lakóját
 Mint félelemnek rabját nyomni kell,
 Ugy kényszerítve enged. Sőt ez ádáz
 Égalljban imádott istenek magok sem
 Kapnak különben szent ajándokot,
 Ha vérbe mártva nincsenek.

ALVAREZ.

Fiam!

Ah! mint utálok én e' zsarnoki
 Sanyargatást. 'S te e' kormányi bünt
 Kedvelled? arra választott keresztyén,
 Hogy itt a' béke - istennek nevében
 Az uj keresztyén népnek légy ura.
 Nem telt szemed bé ennyi pusztitással,
 Melly szerte dulta e' száraz' vidékit?
 Azért jövek - e napkelet felől
 Ez ismeretlen bálványtisztelő
 Világba, hogy szemléljem mint utálják
 Mind Európát, mind a' kereszt' nevét
 Az égerő naptérítő alatt?
 Ah! minket Isten küldött, hogy nevét
 Hirdessük és szent törvényt szeretni
 Tanítsuk; és mi engesztelhetetlen
 Rontói e' földövnék, vérben és

Aranyban egyre telhetetlenek,
 Magunk tapodjuk a' törvényeket,
 Nemhogy tanitnók, és a' helytt, hogy e'
 Népet magunkhoz vonnók, fojtjuk azt.
 Dühünk miatt dőlt vérbe porba minden,
 'S a' mennyeket csak dörgésben követjük.
 Nevünk valóban rettegést szerez,
 Felik, de ám utálják a' Spanyolt.
 Az uj világnak kinzó ostoni,
 Hiúk, csalárdok, fösvények, csupán
 Magunk vagyunk ez égőben vadak.
 Amérikának durva vad fia
 Együgyűségben bátorságra nézve
 Hozzánk hasonló, jóságban felül mul.
 Ha olly kegyetlen volna mint te, ő is,
 'S rény nem gyulasztná, haj! már úgy atyád
 Többé nem élne. Elfelejthetéd,
 Hogy ők megőrzék éltetemet minap?
 Felejthetéd, hogy itt közel lakunkhoz,
 A' durvaságunk által végtire.
 Elmérgeült nép milly dühvel körülvelt?
 Láttomra mult ki minden emberem.
 Magam maradtam csak, nem volt segély;
 Halálra vártam, és még is nevemre
 Lehullni láttam ijjakat fiam!
 Egy ifju vad, köny csillogott szemében,
 Nem vága meg, sőt térdemet szorítva

„Te vagy, kiálta, Alvarez, te vagy?
 Élj, mert fölötte szükséges nekünk
 Erényed; élj és légy sokáig atyjok
 A' szenvedőknek. E' példán tanuljon
 Kegyelmezést a' zsarnokok' hada,
 Melly lánczra verni bennünket törekszik.
 Menj; lelki nagyság e' boldogtalan nép'
 Örökje, bár ezt vadnak mondja az.“
 Látom sohajtasz; érzem, e' beszéden
 Ön ellenedre is lágyul szived.
 Az emberiség úgy kérlel, mint atyád.
 Ah! szólj, ha mindig vért szomjúhozol,
 Mi arczczal állsz a' rényes hölgy előtt,
 E' vak szerencse vérengző kezedbe
 Játszotta pusztult táj királya' lánya
 Előtt, kit inkább engesztelned illik?
 Hiszed talán, hogy e' kötést erősbbe
 Teszed legyilkolt polgártársai'
 Vérével? avvagy azt várod fiam,
 Hogy majd kegyetlen markodból jaja
 'S könyűi tétessék le kardodat?

G U Z M A N.

Jól van. Legyen, ha úgy parancsolod;
 Én szét törendem lánczukat, de szükség
 Megtérniök, mint törvény rendeli.
 Bálványimadás' elhagyása itt
 Egy czím az élet' érdemlésire.

Csak ilyen áron nyerhetjük meg a'
 Vallásnak őket, még a' szívnek is
 Parancsolunk 's az elmét kényszerítjük.
 A' kénytelenség' győzhetlen hatalma
 Majd elvonandja oltár' zsámolyához
 A' hajthatatlan bátorságot. Azt
 Akarom, hogy e' halandók, rabjai
 Parancsaimnak, úgy reszkessenek
 Egy Isten alatt, mint egy király alatt.

ALVAREZ.

Fiam! vigyázz rám, náladnál erősbben
 Ohajtom én, hogy itt a' szent igazság
 Egy uj birodalmat állítson, 's ezentul
 Ellent ne leljen vallásunk 's hazánk.
 De a' nyomott szív nem békés soha.
 Megnyertem én nem egykettőt, de senkit
 Nem kényteték; az igaz Isten, fiam,
 Egy olyan Isten, a' ki megkegyelmez.

GUZMAN.

Már engedek; 's te úgy akarád, uram!
 Teljes hatalmad van fiad felett;
 Igen, te a' legzordabb szívet is
 Lágyítani tudnád; engedő erény
 Szól ajkaidról. Ám mivel neked
 Illy szép tulajdont, mindent ráevő
 Boldog tulajdont engedett az ég:
 Tőled reménylem éltem' fő javát.

Alzir hevenemtől megbátródva, búnak
 Adá magát, nem boldogít. Imádom,
 Megvallom, őt, 's tán jobban, mint akarnám;
 De bármi hévvel vágyok tetszeni,
 Fölötte büszke szívem' indulatját
 Nem hajthatom meg; és parancsai
 Alatt csuszogva, mint szemfénye' rabja,
 Alázatosság által nem tudok
 Hódolni daczának. Épen nem kívánok
 Felettem adni olly erőt neki.
 Atyját te, csak te birhatod magad
 Mindenre; egyszer még beszélj vele,
 Fenyítse lányát és választani
 Kénytesse végre. Esdeklem... De már sok;
 Hogy kérelemre érdekem miatt
 Atyám alázza meg magát, pirúlok.

ALVAREZ.

Ez megvan; én már szólottam fiam,
 És nem pirulva. Montez látta lányát
 'S meg tudta nyerni: itt raboskodó
 Magas családja' gyászát gondom által
 Ég megvidítá. Montez elhagyá
 Bálványit az igaz Istenért 's maga
 Hozá ki lányát tévelygésiből.
 Ez uj világnak Alzir tüköre,
 Az állhatatlan nép szemét reá
 Függeszti; szíve minden szívet a'

Spanyolnak adhat ; így Amerika
Szokásainkat térden elfogadja.

És mély gyököt ver itt a' hit. Menyekződ
Azon kapocs, melly összefűzi a'
Két félvilágot. E' törvényeinket
Gyülölt vadak, ha karjaid között
Látják királyuk' lányát, majd szelíden
'S könnyebb kebellet hajtják üdvhozó
Igád alá az engedő nyakat.

És én, fiam! megérem, hála ez
Édes kötésnek, hogy spanyol, 's keresztyén
Lesz mindenegy szív. Montez jó amott :
Menj most fiam, várj oltárnál reám,
Hová leánya is menend vele.

M Á S O D I K J E L E N É S.

ALVAREZ. MONTEZ.

ALVAREZ.

Szólj, bölcseséged és tekinteted
Hajtá valóban Alzir' szándokát ?

MONTEZ.

Oh szenvedőknek atyja, megbocsáss,
Ha még leányom, mint kinek hatalmát
'S házáat lerontá Guzman, érzeni
Látszik nyomát a' rettenetnek, és

Tántorgva lépdél a' győző felé.
 Azon kötél, melly Európát hazámhoz
 Kapcsolni készül, e' földön nevelt
 Leányomat föllázzasztá; de minden
 Előítélet elszéled szayadra.
 Erkölceidből tudjuk már becsülni
 Törvényidet; te általad tanulánk
 Ismerni a' menny' jóságát; neked
 Hálálja felnyilt elménk uj valóját.
 Spanyol vas által pusztult el hazánk
 'S erőnek enged, rénynek engedünk mi.
 Vad honnosidnak szertelen dühe
 Ők istenét, mint ön magokat, gyűlöltté
 Tevé; ez Istent, kit híresztele
 Dühösködésük, átkozók; te benned
 Szerettük azt csak; ő szivedbe festé
 Magát: im ez, mi Montezt és leányát
 Od'adja; rényed által megtanítva
 Háznépeiddé válunk: légy soká
 Mind ennek atyja, mind országainknak.
 Fiadra bízom őt és karjai
 Közé bocsátom; Péru és Potóza
 'S Alzir ezentul Guzmané; siess
 Fénytemplomodba, rendelj ünnepet; menj,
 Ugy tetszik, égnek végetlen lakóit
 Látom leszállni ékes sátorikból,
 'S a' földiekhez jőni. Lányomért

Jót állhatok, hogy urnak 's férjinek
Ismerni fogja már a' büszke Guzmant.

ALVAREZ.

Ah! csakhog' egyszer e' frigy általam
Lételt nyer, édes Montez, boldogul
Szállok siromba. Oh te, a' ki e'
Roppant vidéket fölfedéd előttünk,
Terjessz világot a' világ' ezen
Szélére ma: keresztyének' Istene!
Ez ünnepélyes eskü, itten oltár
Előtt legelsőn légy jelen; jövel, vondd
Amérikát, a' döbrenttet magadhoz.
Isten veled; most a' boldog menyekzőt
Sürgetni mennem kell; hogy illy szerencsés
Lesz Guzman, értte hálámat fogadd.

HARMADIK JELENÉS.

MONTEZ.

Nagy Isten, elrontója istenimnek,
Kiknek sokáig szolgáltam hiven,
Védd éveimnek gyászos és sanyar
Végét! Rabolva mindenem; leányom
Maradt csak: őrizd őt 's vezesd szívét.

N E G Y E D I K   J E L E N É S.

M O N T E Z.   A L Z I R.

M O N T E Z.

Leányom, ideje, jóllétedben egyszer
 Egyezz meg, és ha mind szíved 's hited
 Engem segített, honnodnak szerezz
 Jóllétet önnön boldogságod által.
 A' győztteket véd, győzőknek parancsolj,
 Közökben oltsd a' rontó mennykövet,
 Inség' öléből hágj ismét magas
 Királyi polczra. Meg kell hajtánod
 Kebled' dagályát, sorsod úgy kívánja.
 Végy uj szívet, jer, engedj, és köves;
 Légy uj Spanyolné, ten magad tagadd meg;
 Alzir, ne hullass könnyet, melly atyádat
 Boszantja.

A L Z I R.

Minden csöpp vérem tied;
 De hogyha kedvelsz, kétség'b'estemet
 Tekintsd 's szívemben olvass.

M O N T E Z.

Nem: gyalázó
 Keservedet már látni sem kívánom;
 Ha szót adál, azt teljesíteni kell.

A L Z I R.

Te kénytetél e' szörnyű áldozatra.
 De mily idő, szent ég, hűségemet

Lekötni! A' borzasztó nap ma van,
 Rám nézve`mellyen minden elveszett,
 Midőn a' büszke Guzman' fegyvere
 A' nap' fiainak rettegett hatalmát
 Ledulta. Ah! mi rémítő jelek
 Bélyegzik e' napot.

MONTEZ.

Mi a' napot
 Boldogtalanná 's boldoggá magunk
 Tesszük. Felejtsd az illyes hasztalan
 Balvéleményt; csak papjaink' műve,
 Mit bárdolatlan népeinkre hágytak
 Eldődeink.

ALZIR.

Haj! épen e' napon
 Esett csatában el, ki még hazánkért
 Boszut veende, Zámor, egy reményem,
 Zámor, szerettem; kit vődnek tevé.

MONTEZ.

Hamvára én is könnyet hullaték:
 Sirban hűséget nem kér a' halott.
 Oltár elébe vígy, vígy olly szívet,
 Melly úr magán, és rényednek parancsold,
 Hogy a' leszunnyadt hamv után esengő
 Botor szerelmnek űzze ostromit.
 Vessd a' keresztyén nép' törvényei
 Alá egészen szíved - lelkedet.

Hogy e' kötést tedd, Isten általam
 Rendelte; ő hí oltárához, ő
 Kiszabta mit tégy; hallgasd meg szavát.

A L Z I R.

Atyám! mivé téssz? értem én, mi az
 Atya, 's hatalma mennyi; hogy magam,
 Ha ő akarja, áldozzam föl, első
 Tisztem, 's ezen szent tiszt' természet irta
 Határain túl is ment engedésem.
 Eddig szemem nem látta semmi mást,
 Mint ten szemeddel; szívem általad
 Forgatva régi istenit felejté.
 Nem bánom én, hogy tört hatalmuk ez
 Uj Isten előtt úgy, mint mi, porba dőlt.
 De vad zajomban állitván, hogy ennek
 Oltára mellett béke' lakja van,
 Törvénye tiszta mint erkölce, és
 Vigasztaló, melly dult érzéseim'
 Sebére irt ad: gyarlóságomat
 Te megcsalád. Egy mindig áltverő
 Nyil jó ez Isten' kebliből szívem'
 Szaggatni, és egy fel-feltámadó
 Képet visz abba. Zámor kedvese'
 Szívében él még. Kárhoztasd, ha tetszik,
 E' jámbor érzést, e' halált 's időt
 Győző tüzet, 's ez általad parancsolt
 Örök szerelmet; add leányodat

Dölyfös szerelmes zsarnokhoz. Legyen!
 Hazám kívánja; engedek: de te
 Reszkess, midőn e' bal kötést teszed,
 Reszkess, ki Isten' végtelen boszúját
 Hireszteled, ki engem kényszeritsz
 Elébe menni; 's e' férjnek, kihez
 Ma adsz, igérni olly gyötört szívet,
 Melly értte nem, de egy másért hevül.

M O N T E Z.

Mit szólsz leányom? Ah! vénségemet
 Kiméld; szerelmem 's természet nevére,
 Sorsunkra mellyet jobbithat kezéd,
 Ez atyai szívre, mellyet sértegetsz:
 Kérlek, ne tedd illy kinossá utóját
 Esztendeimnek. Tettem én csak egy
 Lépést, hanemha boldogságodért?
 Munkálatomnak vedd hasznát, de félj
 Elmérgecsitni e' nehéz szerencsét,
 Mellyet szereztem. A' sors' vas keze
 Új és ma kezdett pályádat kitüzte
 Örökre; sürget a' nyögő világ,
 Hogy fuss azon, mert csak benned reményl,
 'S árulni tudnád azt? Tanuld magad'
 Zablázni.

A L Z I R.

Szükség tettetést tanulnom?
 Hah! milly tanúság!

Ö T Ö D I K J E L E N É S.

G U Z M A N. A L Z I R.

G U Z M A N.

Méltán fájlalom,
 Hogy sürgetésem ellen illy boszantó
 Halasztgatást vetsz. Visszahuztam a'
 Kemény parancsot, melly büntetni kész volt
 E' pártütőket, kik miatt könyörgél.
 Ők elbocsátva vannak már. De hidd,
 Pirulni fognék, hogyha e' csekély
 Szolgálat által lágyult volna szíved.
 Ennyit se vártam fő tekintetemtől.
 Én azt ohajtám, lángomnak 's magadnak
 Köszönjelek; 's nem véltem, hogy midőn
 Czelomhoz érek, még neked szerencsém
 Búbajt okozzon.

A L Z I R.

Ah! bár e' napot
 Az ég' haragja mind kettőnk felett
 Gyászszá ne váltsa! Lásd, milly rettenés
 Búsít 's zavar meg; az szólal szememből,
 Az homlokomra festve: illy az én
 Természetem; 's hidd, még arczom soha
 Meg nem hazudta szívemnek szavát.
 Ki tettetéshez ért, bizony hitét is
 Árulni tudja; melly európai
 Szokás reám nem fér.

G U Z M A N.

Nyiltságodat

Látom: tudom hogy Zámor él szivedben
 'S kedves neked még. E' harczban levert
 Nyakas Kaczik rám még tán a' halál'
 Zord éjjelében is fegyvert ragad.
 Mig élt, legyőztem; már megholt, 's remegjek
 Miatta? Szünj meg engem bántani,
 Szünj meg siratni őt; tisztod, nevem,
 Szivem van azzal sértve; és irigyl
 E' sziv, hogy értte folynak könnyeid.

A L Z I R.

Ne gyulj haragra, olly féltő ne légy;
 A' sirba szállott vágytárs nem fakaszthat
 Irigykedésre. Megvallom, szerettem;
 De tartozám is, mert ez elnyomott
 Világ' reménye Zámor volt: nekem
 Hűséget ígért ő, én kellemesnek
 Találtam őt, ő engem kedvele;
 Halála könnyre indít mostan is.
 Távol, hogy értte kárhoztass, íteld meg
 Milly állhatatosság van bennem; tanulj
 Ismerni jobban, 's félre téve e'
 Vad büszkeséget, érdemelj ha tudsz,
 Te is hasonló hűséges szivet.

HATODIK JELENÉS.

GUZMAN.

Nyiltsága, gőgje bátorságomat
 Megrázza; döllyföm mégis kedveli.
 Menjünk, ne tűrjük el, hogy e' kevély
 Szeszély legyőzte teljék többbe, mint
 Amérikáé. A' miveltelen
 Természet adván ékeit, neki
 Szívet vadat 's e' forró éghez illőt
 Hagyott. De szükség által hajlik a'
 Pártos merészség. Hódolt itt nekem
 Minden, csak ő még hátra: hát menyekző
 Győzzön; ne mondja senki azt, hogy egy
 Hódeltató és mester is kosárt kap.

MÁSODIK FELVONÁS.

ELSŐ JELENÉS.

ZÁMOR. AMERIKAIÁK.

ZÁMOR.

Barátaim! ti, kiknek földiekkel
 Ritkán közös hős bátorságotok
 Bajban megújul 's nő veszély között,

Gyászlepte sorsom' fényes társai!

Nem nyerhetünk mi boszut vagy halált?

Alzirt 's hazánkat nem szolgálva élünk?

Don Guzman' átkos éltit el nem oltya,

Nem lelve, nem büntetve szemtelen

Hódoltatónkat, és országomat

Meg nem boszulva, mellyet vad dühe

Megsemmisített? Gyáva istenek,

Roppant vidékink' hitvány isteni!

Ti adtatok ki ellenisteneknek,

'S azok csapási alatt hatszáz Spanyol

Ledulta a' trónt, a' hont, tikteket,

És templomitokat; nincs oltárotok,

Nincs tartományom többé; mindenünk

Elveszve, Alzir tőlem elrabolva.

Mérgem, keservem és gyalázatom

Sívány homokra, erdők' mélyibe

Üzött; az égő övből, e' világ'

Közép helyéből a' nap csillaga

Látá bolyongó bujdoklásomat

Egész odáig; hol sugárzani

Szünnén övünkre, vissza hozza az

Évet, 's előbbi útján visszatér.

Részvét, barátság 's bajnokságotok

Végül reményt nyujt széles czélzatimnak.

Hittem, betöltöm szívem' két erényét

E' szörnylaken itt a' boszut, szerelmet.

Seregbe gyűjtők bátor emberinket,
 Mohó bitorlónk' esküdt ellenit.
 Mi hátra hagyjuk őket a' csavargó
 Erdők között, hogy megszemléljük e'
 Tyranjainktól épített falat.
 Jövők: lefognak, egy bősziült csoport
 Mély lyukba zúdítt és bilincsre ver.
 Most elbocsátnak e' pokolbeli
 Helyből, 's mi sors vár, nem méltóztatának
 Tudtunkra adni. Hol vagyunk barátim?
 Nem tudja senki, e' város kitől függ?
 Mi sorsa lőn Alzirnak, és ha Montez
 Rabszolga lett, vagy lát-e még napot?
 Ha kínos éltét e' rémületes
 Udvarban éli-e? Oh boldogtalan
 Zámornak édes és szomor baráti,
 Nem tudtok engem megtanítani a'
 Végzetre, mellyet még nem ismerek?

EGY AMERIKAI.

Külön helyekben, mint te, vasra verve
 Többféle úton e' csarnokba hozva,
 Magunk idegenek e' vad nép között,
 Felőled épen mit se' tudhatánk.
 Szegény Kaczik, jobb sorsra érdemes!
 Ha e' bitorlók vesztedet kimondák,
 Veled kimulni kész barátaid
 Méltók követni és szeretni téged.

Z A M O R.

Győzelm után nincs más az ég alatt
 Nagyobb valóban egy dicső halálnál.
 De halni szégyen 's csúfos guny között,
 De halva, lánczon hagyni a' hazát,
 Torlatlanúl így veszni, veszni ez
 Európai rablók 's gyilkosok' kezétől,
 Kik kincsre vágyók, vértől részegek
 'S ezen bitanglott ország' hitszegő
 Dulói, kik hogy nálok megvetendőbb
 Kincset csikarni tudjanak, czudar
 Kinokra tettek; — kedvelt honnosinkat
 Sirjokba vonni és saját felünket
 E' zsarnokokra hagyni; bösz dühökre
 Bocsátni Alzirt: e' halál ijesztő
 'S borzasztva rettent.

M Á S O D I K J É L E N É S.

ALVAREZ. ZAMOR. AMERIKAIÁK.

A L V A R E Z.

Éljetek, mehettek!

Z A M O R.

Mit hallok ég! mi meg nem fogható
 Rény ez? Miféle ősz vagy isten indit
 Álmélkodásra? Ugy tetszik, Spanyol vagy,

'S kegyelmet adhatsz? Szólj, király vagy-e?
Alattad áll e' város?

ALVAREZ.

Nem; de védni
A' büntelent van módom.

ZAMOR.

Oh nemes
Öreg! felelj, mi hát rendeltetésed?

ALVAREZ.

Az, hogy segítsen a' nyomor halandót.

ZAMOR.

Ki sugja e' fölséges érzetet?

ALVAREZ.

Vallásom, Isten, és a' hála.

ZAMOR.

Isten?

Vallásod? Ekkép 'e' gonosz bitorlók
E' szomjokat csak vérben enyhítő
Szörnyek, kik irtják a' földet, kik egy
Roppant sivataggá tették honnomat,
Kiknek legelső törvényök galád
Fukarkodás, — tán jó atyám, nem azt az
Istent imádják, kit te?

ALVAREZ.

Azt, fiam!

De meggyalázzák. Ők szentek parancsi

Alatt születtek 's bűnben rögzének,
 Mind visszaélnek uj hatalmaikkal.
 Gazságukat már ismered: de most,
 Mi tartozás köt engem, halld meg. A' nap
 Kétszer süté már e' földet 's mienket,
 Hogy honnosid közt egy, midőn kezében
 Volt éltém, azt megőrizé nemes
 Védelme által. E' pillantat óta
 Keservetőkben osztozék szívem,
 Testvéreimmé lettek társaid,
 'S ez ismeretlen hőst, ki akkor őrzött,
 Ha feltalálom, kedvvel meghalok.

Z A M O R.

Vonásai, kora, legmagasb erénye
 Után ez ő, nincs kétség, Alvarez.
 Nem ismered meg a' kart itt közöttünk,
 Melly által Isten vesztedet hagyá
 Gátolni?

A L V A R E Z.

Mit szól? Jer közel. Nagy ég!
 Oh gondviselés! Ó! hálám' tárgya itt van!
 Szemem, kor által gyengült rossz szemem,
 Haj! illy sokaig kelle őt keresned? megöleli.
 Szólj jótevőm, szólj mit tegyek, fiam!
 Maradj közöttünk és atyád leszek.
 Még a' halál sem bántá éltemet,

*

Mellyet te újra adtál, hogy legyen
Időm leróni tartozásomat.

Z A M O R.

Atyám! ha egykor ádáz nemzeted
Erényeidből egy szikrát mutat,
Jármába, hidd, e' már pusztult világ
Önkényt röpülni kész lett volna. De
Mint a' te lelked tiszta 's jótevő,
Vadságuk épen úgy borzasztja a'
Természetet; 's én inkább meghalok
Mint köztök éljek. Mit tőled merek
Várni 's kívánok, annyi: hogy megértsem,
Véget vetett-e vérkezők szegény
Montez' keserves szenvedésinek?
Ha Alzir atyja...? haj! könnyezni látsz,
Egy édes emlék sajtolá ki ezt
Fájdalmaimból.

A L V A R E Z.

Könnyedet ne rejtse,
Azért magad nem szükség mentned; ez
Az emberiségnek legnemesb jele.
Jaj a' gonoszra termett szívnek és
Hálátalannak, melyet még soha
Nem indítottak más' keservei!
Tudd meg, barátod kor-'s fénynyel tetézve
Mellettem éli csendes napjait.

ZAMOR.

Meglátom őt?

ALVAREZ.

Meg. Ah bár téged is
 Olly gondolatra, olly életre birna,
 Mint ön.

ZAMOR.

Mi? Montez — mondád ...?

ALVAREZ.

Jobb, ön ajka

Beszélje dolgát és a' végzetet,
 Melly összefűzött, 's a' boldog kötést,
 Melly honnosidhoz népemet szövendi.
 Megyek, kiömlő kedvemben fiamnak
 Ez ég leküldte hallatlan szerencsét
 Megvinni. Egy kis perczig hagylak el,
 De csak javadra, 's megszorítani a'
 Bennünket egybe csatlandó frigyet.

HARMADIK JELENÉS.

ZAMOR. AMERIKAIÁK.

ZAMOR.

Végtére nyílik rám az ég' kegye;
 Találok e' vad lakban mégis egy
 Igaz halandót. Isten Alvarez,

Ki e' gazok közt a' világ' szokásit
 Lágyítani szállt le. Mondá, van fia:
 Öcsém lesz e' fi. Vajha illy erényes
 Apára méltó lenne. Oh nap, oh
 Édes reménye elrémült szivemnek!
 Montez, te három év után megint
 Enyém vagy! Alzir, kedves Alzir, oh te,
 Kit úgy imádtam, és kiért tevék
 Mindent; te éltem' lelke itt vagy - e?
 Hűségedet haj megtartottad - e
 Irántam? e' fő 's legdicsőbb erényt? —
 Boldogtalan szív egyre kétkedik....
 De im, minő más ősz közelg felénk?

NEGYEDIK JELENÉS.

MONTEZ. ZAMOR. AMERIKAIÁK.

ZAMOR.

Te vagy szerettem Montez, kit karom
 Ölelve tart? Lássd, kedves Zámorod
 Még elkerülte a' halált, 's kikelt
 A' sír' öléből, téged védeni.
 Lássd újra vődet, frigyes társadat,
 Barátodat. Szólj, Alzir itt van - e?
 Mi sorsa lön? adj éltet vagy halált.

MONTEZ.

Veszted' hírére, üldözött Kaczik,

Gyöngéd keservre nyíltak kebleink.
 Mi a' kegyetlen sorstól egy kezünk
 Emelte ál sir mellett visszakérénk.
 Te élsz: az ég bár adjon csendes éltet.
 Bár szenvedésink e' menekhelyen
 Végződjenek. Mi cél hoz Zámorom?

Z A M O R.

Szomjam, hogy értted, Alzir - 's isteninkért
 Boszut vegyek.

M O N T E Z.

Mit szólsz?

Z A M O R.

Emlékezel

A' szörnyű napra, mellyen e' kevély,
 E' rémitő, e' sérthetlen Spanyol,
 Felforgatá és talpkőig lerontá
 A' nap' fiaitól épített lakot?
 Guzman nevű volt. A' sors, melly levert,
 Csupán nevét és vétkét adta tudtul.
 Ah édes, édes Montez, e' szivemnek
 Olly átkozott név volt a' gyilkolásra
 'S fosztásra szörnyű jelszó: lányodat
 Karom közül e' névre elragadták,
 Háznépedit csuf szolgaságra vitték.
 E' templomot ledönték 's e' szerettük

Oltárokat, hol istenink reám
 Vártak, fiaddá hogy nevezzenek.
 Hozzá czibáltak: megmondjam, minő
 Ádáz kinokra tett fukar dühe
 A' népe által bálványként imádott
 Kincsért, mit itt mi lábbal rugdosunk?
 Félhalva hagytak a' kinzópadon.
 Bántást idő nem gyöngithet soha.
 Most harmad évre, köz gyűlöletükben
 Velünk erősült hű barátokat
 Gyűjték fel: itten vannak erdeinkben,
 'S bajnok csoportjuk jó, hogy e' falak
 Alatt kimuljon, vagy boszulja meg
 Amérikát.

M O N T E Z.

Én szánlak. Haj, de mit
 Agyarkodol? Ne sürgessd a' halált,
 Melly elkerüle. Mit tehetnek itt
 Barátaid, vagy gyarló fegyverük,
 E' szablya módra vágott gyáva márvány,
 E' majd egészen meztelen 's igen
 Roszul tanított harczolók, eme'
 Szilaj gigások 's föld' zsarlói ellen,
 Kik tündökölve vasban, 's égi dörgést
 Hordozva ütnek ránk szél-gyorsasággal
 Az engedelmes vívó szörnyeken?

Egész világ dőlt édes Zámorom,
Mi is hajoljunk.

Z A M O R.

Én hajoljak, én
Csuszsza, míg élek? Montez, hidd nekem,
E' mennykövek 's e' tűzvillámlatok,
E' zsarnokinkat fegyverző 's fedő
Vasak, 's ez alattok küzdő gyors futók,
E' földet először elrémitheték.
Megnéztem őket én merőn, 's merem
Csufolni; arra hogy győzelmesek
Legyünk, elég nem félni semmitől.
Ujságuk, épen melly rablánczra verte
E' félvilágot, meghódítja, ki
Retteg; de hátrál ott, hol megvetik.
Az arany; e' nálunk termő csillogó
Méreg csalogatja Európát ide,
'S minket nem őriz. Nem terem vasunk:
Az ég, irántunk fősvénykedve, más
Fenébb kezeknek adta e' veszélyes
Ajándokát: de megboszulni végre
Tiprott hazánkat, vas helyett nekünk
Erényt adott. Én Alzirért fogok
Harcolni 's érte győzők.

M O N T E Z.

Ellened
Van még az ég is; csillapítsd hiú

Buzgalmadat : megváltozának az
Idők.

Z A M O R.

Mit értesz ? Változott - e az
Idő , ha meg nem változott szived ?
Ha esküjéhez 's fényéhez leányod
Hiven maradt ? ha Zámor még is él
Emlékiben ? Mért fordul el szemed ?
Te sirsz , — sohajtasz !

M O N T E Z.

Ah boldogtalan

Zámor !

Z A M O R.

Talán már nem vagyok fiad ?
Nagylelkedet tán megfertőztetek
Tyrannjaink és a' sir' szélénél
Vétekre oktatának ?

M O N T E Z.

Nem vagyok
Hibás ; 's miként te képzeléd , ezen
Hódoltatók nem is mind zsarnokok.
Van köztök olly , kit nem hódítani , de
Oktatni küldött el hozzánk az ég.
Ezek közinkbe új erényeket ,
Uj még nem ismert mesterségeket

És halhatatlan titkokat hozának;
 Követni egy nagy példát adtanak
 Szóval: tanitnak milly módon lehess
 Boldog, mikép élj 's gondolj.

Z A M O R.

Mit beszélsz?

Mi szörnyüséget mer szád vallani?
 Alzir rabuk, 's te még dicséred őket?

M O N T E Z.

Alzir korántsem rab.

Z A M O R.

Montez, atyám!

Bal sorsomat 's vad mérgemet ne gúnyold;
 Juttasd eszedbe, ő örök kötéssel
 Enyém, te őt a' halhatatlanok
 Előtt ígérted régenten nekem,
 Kik elfogadták esküjét; szive
 Nem szeg hitet.

M O N T E Z.

Ne hívd tanuknak ez

Ál isteneket, e' szörnyü rémeket,
 Eme' csalárdság' magzatit, kiket
 Nem ismerek már; mind lehulltak ők
 Az Isten alatt kit tisztelek.

Z A M O R.

Mi ez?

Vallásodat? ... mi? eldődink' szokását ...?

M O N T E Z.

Én semmiségét általláttam, és
 Ábrándozásit menten elhagyám.
 Oh bár az isteneknek Istene,
 Kit még nem ismer e' földöv, magát
 Jelenténé ki megvilágosult
 Szivednek! és bár oh boldogtalan
 Zámor, tanulnád általlátni jobban
 Európa' rényét 's tisztelt Istenét!

Z A M O R.

Mi rényt? kegyetlen! e' hely' zsarnoki
 Rabbá tevének végkép; istenidtől
 Elcsábitának. Őket elhagyád,
 Hogy visszavonhassd, mit nekik fogadtál?
 Követte Alzir gyávaságodat?
 Vigyázz magadra ....

M O N T E Z.

Menj; nem fedd szivem;
 Áldom szerencsés sorsomat, 's te rajtad
 Sirok.

Z A M O R.

Te méltán sirhatsz, hitszegő!
 Szánd meg bűnödből vett gyötrelmemet,

Szánd e' szivet, melly istenimért buzogva,
 Boszu - 's szerelmtől váltva részegül.
 Guzmant keresem itt; Alzirért jövök:
 Hol van? Vezess el hozzá, lábai
 Előtt kívánok halni; meg ne foszsz
 Azon gyönyörtől, hogy láthassam őt.
 Reszkess, ha engem vég kétségbe ejtesz
 Kegyetlen —, ah vedd vissza emberi
 Érzésidet, hogy számüzött erényed...

Ö T Ö D I K J E L E N É S.

MONTEZ. ZAMOR. AMERIKAIK. ŐRÖK.

EGY ŐR. Montezhez.

Uram siess, az ünnepnél reád
 Várnak.

MONTEZ.

Követlek.

ZAMOR.

Ah kegyetlen! én
 Nem hagylak el. Mi pompa ez, hova
 Fogsz menni? Montez, szólj...

MONTEZ.

Isten veled!

Hidd: jobb, ha futsz e' gyász helyről....

ZAMOR.

Ha bár

Az ég' haragja itten rám szakadna,
Mégis követlek én.

MONTÉZ.

Atyáskodó

Gondomnak engedj.

Az örökhöz.

Örök! őket a'

Templomba jőni nem kell hagynotok.
Pogány szokásban nőttek, 's a' keresztyén
Szent titkokon még szennyet ejtenének.
Nem tartozik rám, hogy nektek parancsot
Adjak, de Guzman' rendelése ez,
Szóm által ő szól.

HATODIK JELENÉS.

ZAMOR. AMERIKAIÁK.

ZAMOR.

Mit beszéle?... Guzman!

Oh árulás! oh örült kábaság!
Oh fő gonosz tett! csúfos vég gyalázat!
Guzmant uralja? Jól értettem-e?
Egész világon nincs többé erény?
Alzir, haj! Alzir is vétkes lehetne?
Beszívta volna a' sátáni mérget,
Mellyet közinkbe hoztak üldözőink?
Kik életünkre törnek 's megrutitják

Erkölcseinket. Guzman itt tehát!
Mihez fogok? mit kell mivelnem?

EGY AMERIKAI.

Én

Merészlek adni egy hasznos tanácsot.
A' rényes ősz, ki megmentett, nyomon
Itt lesz fiával. Kérd, vezessenek ki
Bennünket innen. Menjünk és siessünk
Próbálni fényes szándokunkat, és
Készíteni mindent ellenségeink
Ellen. Kimélni főkép nem fogunk
Senkit, kivéve Alvarezt 's fiát.
Látám e' sánczok' idegen építését,
Ezen nekünk uj mesterséget, a'
Természetet legyőzőt: láttam e'
Sok szegletet, sok árkot; e' merész
Bástyákat; ezt a' fokról bömbölő
Érczdördülést. De bárha mind ezek
Iszonytatók, még sincsen semmi bennök,
Mi félelembe hozna. Honnosinknak
Haj! lánczra verve e' gyalázatos
Menedék helyet kell építgetniök,
'S egyik kezök bár csuf vasban szorong,
Rakják ezen dölýf és vadság' lakát.
De hidd, ha látják megmentőiket,
A' sarczolókra fogják karjokat
Legott emelni, 's e' rémületes

Munkát lezuzzák, mint ön szégyenük
 'S rabszolgaságuk' eszközét, magok.
 Barátaink és bajnokink ezen
 Vérárvokon ált' készítnek neked
 Utat, vonagló testeik fölött.
 Menjünk, de térjünk vissza e' gonosz
 Fejekre szórni e' tűzijjakat,
 Dörgést, vasat, 's e' gyult salétromot,
 Melly Isteninktől szórt szent tűz gyanánt
 Látszék előttünk. Ismerjük meg és
 Tiporjuk össze e' szörnyű hatalmat,
 Mit a' kevélység a' tudatlanok
 Fölött emelt fel.

Z A M O R.

Fényes szenvedők!

Kedvtelve látom, hogy szándékomat
 Szívtök javálja 's érzi mérgemet.
 Ah! csak vehetnénk Guzmanon boszut,
 Hogy vére honnunk' vériért lakolna!
 Sértett halandók' gyáva istene
 Boszú! aczélozd markunkat, hogy ő
 Vesszen; 's elég ez: haljon meg... de haj!
 Szegény nyomorgók inkább mint vitézek,
 Mi még boszúról szólunk, és magunk
 Rabok vagyunk. Ránk terhesüle ádáz
 Sorsunk' igája. Eltűnt Alvarez,
 Montez elárúl. Ah! tán kedvesem

Olly kéz között nyög, mellytől borzadok;
 Egyéb gyönyöröm sincs, mint kétkedni rajta.
 Barátaim! mi hangok töltik e'
 Lakot? Világló fáklyák a' napot
 Kettőzik. A' vad nép' dörgő rezét
 Hallom. Mi ünnep, vagy miféle bűn
 Van készülöben? Lássuk, nem lehetne
 Innen kimennünk; próbáljuk ha tánj
 Menekhetünk, vagy vesznünk kell-e itt?

HARMADIK FELVONÁS.

ELSŐ JELENÉS.

ALZIR.

Szerettem árnya! én hűségemet
 Elárulám. Már megvan! Guzman ur
 Örökre rajtam. A' nagy óceán,
 Melly félvilágink közt terül, közénk
 Csekély sorompót vont; övé vagyok;
 Hitet tevénk a' szent oltár előtt
 'S eskünk egekben van felírva. Oh te
 Mindig kísérő kedves véres árny,
 Melly végemig fogsz élni dult szivemben!

Kedves szerettem! hogyha könnyeim,
 Gyötrelmeim, ha kínaim sirodba
 Juthatnak és a' holtakhoz mehetnek,
 Ha e' vitézi szellemet 's e' hű
 Meleg kebelt, e' vég lehelletig
 Érttem gyulongó lelket élteti
 Isten' hatalma síron tul, — bocsássd meg
 E' gyász menyekzőt, mellyre állhaték.
 Ez áldozatra engem kénytete
 Atyám' parancsa, jobbágyim' java,
 Kiknek kívánnék anyjok lenni; ennyi
 Bus szenvedők; a' győzttek' könnyei,
 'S mind e' világ, hol haj! nem vagy te. Zámor!
 Engedd letiprott lelkemet követni
 Békével ádáz tisztét, mellyet ég
 Szabott reá; törd a' szükség' kezétől
 Ránk rótt igát; e' gyász kötést bocsássd meg,
 Miatta haj! sok könnyet hullaték!

M Á S O D I K J E L E N É S.

A L Z I R. E M I R.

A L Z I R.

Meddig ragadják még előlem el
 Lakóit a' tájaknak, mellyeket
 Gyermekek koromban olly igen szerettem?
 Nem láthatom meg végre e' nyomor

Raboskodókat, 's nem kóistolhatom
Azon gyönyört, hogy sirhassak velök?

EMIR.

Ah! féljed inkább Don Guzman' dühét,
Remegj e' rabokért, reszkess a' hazaért.
Ijesztnek, azt beszélík, nemzetünknek
Romlása' napja e' nap. Háboru'
Zászlója fog ma mindenütt lobogni;
A' föld alá zárt tűz kigyujtatik.
Már összegyűle a' hadi tanács,
Montezt is abba hívák. Ennyi mind,
A' mit kitudtam.

ALZIR.

Ég! melly megcsalál;
Mi rémület fog el? hát szinte majd
Karom között, és oltár' zsámolyánál
Készül emelni Guzman érkezét
Szegény hazámra! Inségemre kellett
Esküdnöm? Eskü, melly örökre rabbá
Tevél! Menyekző, átkozott menyekző!
Miféle gyűlölt csillag alatt kötél,
Ádáz csomódat nemzöm!

HARMADIK JELENÉS.

ALZIR. EMIR. CEFÁNA.

CEFÁNA.

Asszonyom!

Egy a' rabok közt, kiknek életét
Csak nagy menyekzöd őrizhette meg,
Titkon kívánna lábadhoz borulni.

ALZIR.

Ah! bizva jöjjön; rajta és barátin
Szivem keserg, ők kedvesek nekem;
Bennök hazámat kedvelem: de mért
Szükség, hogy épen egy szóljon velem?

CEFÁNA.

Felfödni kíván némelly titkokat.
Ez a' vitéz, ki Guzman férjed' atyját
Védő kezével — mint mondják — megörzé.

EMIR.

Más izben is járt már utánad itt,
De őt előled mindig el tudá
Titkos parancscsal Montez rejteni.
Lelkét sötét bu nyomja, és szive
Nagy czélzatokkal látszék küzdeni.

CEFÁNA.

Zavart, keservet olvashatni arczán.
Említe téged, asszonyom, 's nevedre

Könnyének árja folyt: titkolt nyögésén
Ismerhető volt, hogy még rangodat
És fényedet nem tudja.

ALZIR.

Jó Emir!

Mi fény, mi csúfos rang! Haj! meglehet,
Velem rokon vér e' boldogtalan hős;
Házam' hatalmát látta ő, 's talán
Ismerte Zámort is. Ki tudja, ha
Tanúja nem volt vesztinek? Felőle
Jó szólni hozzám. Ah minő szomor gond!
Kettőzni fogja kínomat szava
'S ujon kivérzi szívem' sebjeit:
De semmi! jöjjön! Egy zavart zajongás
Fogá el ijedt érzedelmimet.
Haj! eddig e' könnyemmel öntözött
Csarnokban egy percz csendem nem vala!

NEG Y E D I K J E L E N É S.

ALZIR. ZAMOR. EMIR.

ZAMOR.

Enyém vagy ismét! Ő - e ez, kit itt
Szemlélek?

ALZIR.

Ég! illy volt lépése, hangja,
És arcza....

Meghittje' karjába dől.

Zámor .... egyben elhalok.
Alig lehellek....

Z A M O R.

Ismerj kedvesedre.

A L Z I R.

Zámor valóban Alzir' lábai
Előtt! Talán csak tündérialom ez?

Z A M O R.

Nem: újra élek értted, 's visszakérem'
Itt lábaidnál esküvésidet
'S hűségedet. Te ön lelkem' fele
'S bálványa! Kit rég legforróbb szerelm
Nyert meg szívemnek. Ah! szólj, mit tevé!
A' szent kötésből, melly bennünket össze
Olvaszta?

A L Z I R.

Oh nap, óh irtózat által
Méregre váltott édes pillanat!
Kedves veszélyes tárgya mind örömnék
Mind fájdalomnak. Ah, minő időben
Kell téged ismét látnom Zámorom!
Szívembe gyilkot márt minden szavad.

Z A M O R.

Te sirsz, pedig látsz.

A L Z I R.

Későn látlak én.

Z A M O R.

Vesztem' hírével eltelt a' világ.
 Bolygó futásom tőled messzire
 Hurczolt, mióta elragadtanak
 Karom közül e' rablók, 's általok
 Királyi székem 's istenim ledőltek.
 Tudod, hogy e' vad Guzman számtalan
 Kinnal kísérté bátor lelkemet?
 Tudod szerelmes Alzir, hogy ki férjül
 Rendelve volt számodra, kedvesed
 Hóhér' kezében látta már magát?
 Irtózol: érzed a' keblemben égő
 Dühöt; keresztül járta lelkedet
 E' mondhatatlan meggyaláztatás.
 Kétség kívül egy Isten, olyan Isten
 Mentett meg engem a' végső veszélytől,
 Ki pártfogolja a' szerelmeket.
 Te e' nagy Istent, a' ki engem őriz,
 Nem hagyta el; te nem levél Spanyol
 És hitszegő? Ugy hallám, Guzman itt van;
 Azért jövék, hogy e' rut szörnyetegtől
 Megmentselek. Te még szeretsz: vegyünk
 Boszut; mutassd meg, hol van a' gonosz.

ALZIR.

Ugy van: boszut kell értted állanod,
'S büntetned a' bünt. Vágj!

ZAMOR.

Mit szólsz? hited?

Hűséged?

ALZIR.

Ölj meg; méltatlan vagyok
Rád, 's élni még.

ZAMOR.

Ah Montez! ah kegyetlen!
Szivem neked nem hitt.

ALZIR.

'S ő föl meré
Fedezni a' rut tettet? Gondolod,
Kéért hagyálak el?

ZAMOR.

Nem: ámde szólj;
Ma semmi nem tud megrémíteni.

ALZIR.

Jól van: tehát lássd, milly örvénybe sujt
Bennünket a' sors; lássd csordultig a' bünt
'S inséget.

ZAMOR.

Alzir!

ALZIR.

E' Guzman....

ZAMOR.

Nagy Isten!

ALZIR.

Ten gyilkosod lett férjem és uram
E' pillanatban.

ZAMOR.

Guzman?

ALZIR.

Alvarez

'S atyám csalák meg ifjuságomat,
Ők kinszeríték gyöngeségemet
Ezen kötésre. Vétkes kedvesed
Láttodra esküdt szinte meg, keresztyén
Oltár előtt. Én mindent elhagyék,
Istent, hazámat és szerelmemet:
Ezek' nevében oltsd el éltetem.
Im szívem itt van, és röpül csapásid
Élébe.

ZAMOR.

Alzir! szólj, férjed valóban
Guzman?

ALZIR.

Lehetne bűnöm' enyhire
Felhoznom atyámnak törvényes hatalmát,

A' tévedést, melly e' bal utra vitt,
 A' bút, keservet és küzdésimet,
 A' három évig elvesztet miatt
 Sirt könnyek' árját; föl lehetne hoznom,
 Hogy mint keresztyén győzők közt nyomor
 Rablány, miattad búsultomban állék
 Ők istenéhez; hogy mindig hiven
 Szerettelek; hogy eltiport szívem
 Megátkozá ten istenid' nevét,
 Kik nem tudának jobban védeni:
 De nem kívánok mentséget keresni,
 Nincs is, mi mentsen; mert vádol szerelmem;
 Te élsz, elég az. Én hitet szegék:
 Oltsd el kinok közt sinlő éltemet,
 Melly nem tied már. Mi? 's nem nézsz reám
 Boszus szemekkel?

Z Á M O R.

Nem, ha még szeretsz;
 Vétkes te nem vagy; szólj, reménylhetem,
 Hogy még szivedben él Zámor?

A L Z I R.

Midőn

Templomba vittek Montez, Alvarez,
 Tán egy boszúló isten, e' keresztyén
 Nép, gyöngeségem, 's vesztedet valónak
 Tartván, ez eskre kinszerítettém
 'S örök kötéssel Guzmané levék:

Emlékedet még oltárink előtt is
 Imádtam én. Mind tudták népeink
 És zsarnokink, hogy tégedet szeretlek.
 Ezt mondtam égnek, ezt földnek, magának
 Guzmannak is; 's ez ádáz pillanatban,
 Mellyben utószor látlak Zámorom,
 Mondom tenéked is.

Z A M O R.

Zámor ma látna
 Utószor! ismét elvesztlek, midőn
 Alig nyerélek vissza? Ah! ha még
 Szerelmet érzesz ....

A L Z I R.

Oh ég! Alvarez
 'S Guzman közelgne nek ....

Ö T Ö D I K J E L E N É S.

A L V A R E Z. G U Z M A N. Z A M O R. A L Z I R.

K I S É R Ő K.

A L V A R E Z. Guzmanhoz.

Im lássd jótevőmet:
 Alzír körül van.

Zámorhoz.

Oh ifjú vitéz,
 Ki által élek, kedvemet neveld e'
 *

Dicső napon, jer oszszd kedves fiammal
Szerelmemet!

Z A M O R.

Mit hallok? ez fiad?

Ez! Guzman! e' vad?

A L Z I R.

Ég! háritsd el az
E' perczenetben készülő vihart.

A L V A R E Z.

Mi bámulat ....

Z A M O R.

Hát ég egy illy erényes
Apának illyen méltatlan fiut
Engedhetett?

G U Z M A N.

Rab, honnan vak dühöd?
Tudod, kivel szólsz?

Z A M O R.

Honnom' szörnyetegje!
Azok' sorában, a' kiket hatalmad
Inségbe zúzott, Zámort ismered,
'S szemléled átkos tettedet?

G U Z M A N.

Te!

A L V A R E Z.

Zámor!

Z A M O R.

Ugy van; valóban ő, kit vad dühöd
 Becsületétől kívánt fosztani,
 'S hivé hogy éltét oltja. Ő, kit olly
 Csufos kinokkal sorvasztál; kinek
 Tekintetét nem tűri el szemed.
 Te birtokinknak orzó tolvaja,
 Országainknak dúló zsarnoka,
 Azon egyetlen jót is elraboltad,
 Mellyért esengék. Vess véget kinomnak;
 'S hazádnak átkos kincsével, vasaddal
 Előzd meg önnön vesztedet, 's előzd meg
 Boszúra készen álló öklömet.
 A' kéz, azon kéz, melly vissz' adta volt
 Atyádat, útált véredben vehetne
 Boszút e' földért; és mind Isten, ember,
 Pártul fogand, ha illy gonosz fiut
 Megbüntetek, bár atyját tisztelem.

A L V A R E Z.

Guzmanhoz,

Ég! milly zavarba ejtett e' beszéd.
 Érzed, hibás vagy: tudsz felelni rá?

G U Z M A N.

Felelni e' pártosnak, 's czáfolásra

Alázni szinte méltóságomat,
Midőn fenyttem kell őt! Büntetése,
Mellyet kimonda, lenne válaszom,
Ha tégedet nem nézlek.

Alzirhez.

Asszonyom!

Szived tanithat, hogy titkon mi pontban
Sértél meg itt. Te, a' kinek ha nem
Érettem is, de tennen fényedért
El kelle e' rab' emlékét temetned;
Te, a' ki férjét könnyekkel boszantja,
Kit én eléggé, 's féltésig szerettem.

A L Z I R.

Kegyetlen!

Alvarezhez.

És te atyja, pártfogóm
'S uram!

Zámorhoz.

Te még egy kedvezőbb időben
Hajdan reményem! Lássátok minő
Szörnyű igához van köttetve sorsom,
'S reszkessetek mind részvét és iszonytól.

Zámorra mutatva.

Itt kedvesem 's a' férj, kit rég nekem szánt
Atyám, előbb mint ismerék egy uj
Világot, és mint ránk fegyvert hozott
Európa. Holta' híre volt hazánk'
Végő veszélye. Dólni láttam az

Országokat, hol hajdan őseim
 Uralkodának. Minden változott
 A' föld' színén, és én fogoly levék.
 Szegény atyám, kit bú és kor nyomott,
 Végtére a' ti istentekhez állá.
 Ez Isten, a' keresztyén Isten az,
 Kit én tanúnak hívok; gyász menyekzöm'
 Tanúi ennek szent oltárai.
 Előtte tettem szörnyű eskümet,
 Melly kedvesem' vad gyilkosának ad.
 Nem ismerem tán jól az uj hitet,
 De rényem épen olly fennyen parancsol,
 Én benne bizom. Zámor, kedvesem vagy,
 Szeretlek, azzal tartozom; de esküm
 Után tied már lennem nem lehet.
 Guzman! kinek mind nője 's áldozatja
 Levék, kegyetlen! undok vétkeid
 Miatt tied még inkább nem vagyok.
 Ki mer boszut ma állni 's e' szívet
 Ált szurni, mellyet más ránt tőle el?
 Ki ment ki engem, végig szenvedőt,
 'S örökre vétkest, Guzmanhoz hitetlent,
 Zámor, te hozzád hitszegőt, ki ment ki
 Áldott halállal a' szükség alól,
 Hogy meg ne csaljam mind kettőtöket?
 Guzman! házámnak véritől piros
 Kezed kevésbé szörnyed éltemet

Eloltni. Meg kell a' férj és szerelm
Jogát boszulnod; büntessd a' bűnöst,
'S légy egyszer így méltányos.

G U Z M A N.

Visszaélsz

A' türelemmel, mellyet ellenébe
Tett gúnyaidnak megcsalt jó szivem.
De úgy kívánod, és büntetni foglak,
A' büntetés kész, nyomban veszni fog
Vágytársam. Örök!

A L Z I R.

Átkozott!

A L V A R E Z.

Fiam!

Mit téssz? tekintsd jó tetteit, tekintsd
Bus állapotját. Ég! mi képtelen
Helyzetbe jöttem. Életét egyik
Tőlem vevé; a' másiknak köszönnöm
Kell azt. Fiaim, ah! és nem érzitek
Milly édes e' név? egy boldogtalan
Aggott apának nézzétek korát ....

H A T O D I K J E L E N É S.

ALVAREZ. GUZMAN. ALZIR. ZAMOR. ALONZO.

A L O N Z O.

Uram vezérelj, ott künn a' mezőt
Fegyver borítja 's ellenség' hada;

Gyorsan nyomulnak városunk felé.
 Zamor' nevének szörnyü orditása
 Gyulasztja őket, és ezen nekik
 Szent név vegyül a' légben tábori
 Kürtjök' riasztó harsogásihoz.
 Arany sisakjok' 's vértjök' terhitől
 Nyög a' vidék, az echo vissza bögi
 A' vad rikoltást. Zárt hadláb szerint
 Lépdelnek olly uj renddel, melyet eddig
 Nem tudtak. E' nép, máskor hasztalan
 Föld' terhe, már ugy látszik, eltanulta
 Tőlünk a' harcz' nagy mesterségeit.

G U Z M A N.

Menjünk, mutassuk meg nekik magunkat,
 Meglátod egyben porba hullanak.
 Kasztíli hősök, győzelm' gyermeki!
 Ti érttetek lett a' világ, dicsért ti;
 E' nép csak arra, hogy békótokat.
 Hordozza, féljen, 's szolgáljon tinektek.

Z A M O R.

Hozzám hasonló ember! mink tinektek
 Szolgálni lettünk?

G U Z M A N.

Hurczoljátok el!

Z A M O R.

Mernél te ártatlanság' zsarnoka,

Mernél te méltó védelem miatt
Büntetni engem?

A' körülálló Spanyolokhoz.

Hát ti istenek
Vagytok, kik ellen nem lehet kiszállni?
Imádni fognánk akkor is, midőn
Vérünkben usztok?

G U Z M A N.

Engedj!

A L Z I R.

Oh uram!

A L V A R E Z.

Heves dühödben gondold meg fiam,
Hogy ő atyádat megmenté.

G U Z M A N.

Uram!

Fő gondom az, hogy győzelmes legyek,
'S tőled tanultam azt. Isten veled.

H E T E D I K J E L E N É S.

A L V A R E Z. A L Z I R.

A L Z I R.

Térdre esve.

Uram! letérdel Alzir lábaidhoz;
E' hódolást, mint elsőt, a' mióta
Sorsom legázolt, rényednek teszem.

Boszuld, boszuld meg e' gyötört szíven
 Kedvelt fiadnak nője meggyalázta
 Becsületét. De első eskihez
 Szegülve volt lelkem. Haj! el lehet
 Két izben adnunk éltünkben szívünket?
 Zámor enyém volt, Zámoré szerelmem,
 Zámor erényes, éltedet megóvta.
 Engedj... halálos fájdalom nyom el.

A L V A R E Z.

Atyád leendek mindig: Zámoron
 'S rajtad kesergem; foglak védni: de
 Gondold meg a' szent lánczot, melly leköt.
 Ne hozz iszonyt 's bút házam' keblibe
 Már nem magadé vagy, légy vérem 's leányom.
 Embertelen volt Guzman, jól tudom
 'S elborzadok; de férjed ő, szeret,
 'S nekem fiam: még lelke kegyre nyílik.

A L Z I R.

Haj! Zámor' atyja mért te nem valál!

NEGYEDIK FELVONÁS.

ELSŐ JELENÉS.

ALVAREZ. GUZMAN.

ALVAREZ.

Illy nagy nyereségre légy méltó fiam ;
 Győztél vitézség és többség felett ,
 'S ezen szomor föld' megtorlóinak
 Egy része elhullt , másik fogva van.
 Kérlek fiam , ne mocskold vérrel a'
 Győzelm' hecsét , sőt párosíts kegyelmet
 Fényedhez. Én a' győztekhez megyek
 Segíteni , vigasztalni kinjokat ,
 'S vigyázni életükre. Addig is
 Vedd gondolóra , hogy nemzöd könyörg.
 Légy ember és keresztyén ; adj kegyelmet
 Zámornak. Ah ! még szómra sem hajol
 Makacs szokásod ? 's épen nem fogod
 Tanulni , mint kell nyerni szíveket ?

GUZMAN.

Szivembe tört versz. Ah , kérd éltemet , de
 Méltó dühömnek hagyj szabad mezőt ;

Kiméld boszúját elnyomott szívemnek.
Hogy engedek meg? Ő Alzir' kegyencze!

ALVAREZ.

Szánásra méltó ő.

GUZMAN.

Szánásra? Ah!

Atyám, ha engem ekkép' szánnak, a'
Halál előttem kedves lesz.

ALVAREZ.

Te még
Égő boszudhoz a' gyanú' dühét, e'
Féltők' gyötrelmét kapcsolod?

GUZMAN.

'S te szinte
Féltésemért is kárhoztatsz? Ezen
Méltó harag, melly dulja lelkemet,
E' guny 's iszonynyal telt keserves érzet,
Melly ön magamban olly törvényes, épen
Benned találja bíróját? Te részvét
Nélkül tekinted szörnyü kínomat!

ALVAREZ.

Ne mérgesítsd el jobban sorsodat.
Alzir' erényes; és nem ingerelni
Hanem szelídebb módon kellene
Lágyitnod őt. Ez égöv' durvaságát

Megtartja szíve; ellenáll erőnek,
Szép szónak enged; a' kedveskedés
Mindent tehet.

G U Z M A N.

Én, még én hízelegjem
Szépsége' gőgje mellett? Hogy midőn
Nyílt arcz takarja bántódásomat,
Uj gúnyolásra gyujtsa szégyenem?
Becsületét ha féltened fiadnak,
Inkább haragját osztnod kellene
Hogysem csufolnod. Én váltig pirultam
Hogy elvevék egy rableányt, ki engem
Megvetni nem fél, utál és kicsúfol,
Kinek szívét még most láttomra is
Más birja; szóval: a' kiért szerelmem
Legfőbb bajomra ég.

A L V A R E Z.

Ne bánd meg e'
Méltó szerelmet, csak mérsék'ljed azt.
Minden kicsapongás bűnre tántorit.
Igérd, hogy addig nem végzesz felőle,
Mig másod izben szólhatok veled.

G U Z M A N.

Atyának a' fi mit tagadna meg?
Kevés időre felhagyok boszummal;
Többet ne kívánj megsértett szívemtől.

ALVAREZ.

Időt kívánok csak.

GUZMAN.

'S boszut ne álljak?

Bánkódni, szeretni, úgy süllyedni, hogy
Sorsát irigy'ljem még Zámornak is,
Ez Európában eddig ismeretlen
Hitvány halandók' társának, kit ott
Ember nevére sem méltatna senki?...
Mit látok? Alzir! oh ég!

M Á S O D I K J E L E N É S.

GUZMAN ALZIR. EMIR.

ALZIR.

Én vagyok;

Én nőd, ez átkos áldozatja féltő
Dühödnék; én, ki képes nem valék
Szeretni; én, ki téged kénytelen
Tisztellek; én, ki szán, ki meggyaláz,
Ki kérni jó. Nem fedtem semmit el.
Nagyság legyen vagy gyöngeség, de ajkam
Kimondta, hogy más birja szívemet,
'S őszinteségem, e' fölötte gyász rény
Lesz az, mi Zámor' életét elöltja.
Több bámulatba hozlak: nőd merész

Hozzád folyamodni 's Zámor' éltiért
 Esengni. Én azt hittem, Guzman urnak,
 Bár milly kevély, milly rettentő 's kemény,
 Nagylelkűnek kell lenni. Gondolám
 Egy hős, ki félti hatalmát, abban is
 Kevély lehet, ha sértést megbocsát.
 Illy rény szivünket inkább vonzaná,
 Mint győztesinket e' vidék' aranyja
 Vakítja. Hogyha illy nagy változásra
 'S erőtetésre képes durva elméd,
 Majd lelkem is más változást veend.
 Tisztelni foglak, hozzád hű leszek
 Örökre; mindent ígérek, (ha van,
 Mi a' szerelmet pótolná). Megengedj....
 Eltévedék.... Lássd bátorságomat.
 Tán egy Spanyolné többet fog vala
 Igérni; az tán könnye' ingerét
 Pazarlni tudta volna: én azoknak
 Szépségeikkel és erkölcsökkel
 Nem bírok. Így e' természet' keze
 Formálta egyszerű sziv is, midőn
 Kérlelni vágyott, megkettőzteté
 Sérelmedet. De, szóval, rajtad áll
 Próbálni e' vad sziv fölött is a'
 Jótét' hatását.

G U Z M A N.

Ám legyen! ha a' rény,

Olly nagy hatással bir lelked fölött,
 Hogy tudd követni parancsit, asszonyom,
 Ismerd meg őket, és szokásainkat
 Tanuld előbb, mint gunynyal illeted;
 Ezen szokások lesznek tiszteid,
 Azok szerint kell hordoznod magad.
 Tudd meg, legelső, hogy fojtsd el magadban
 A' képzetet, melly lelkedben boszumra
 Uralkodik még; többre nézd magad,
 'S ne merd az útált vágytársat soha
 Emlitni többé, sőt pirulj miatta.
 Várd csendesesen, mit rendelend boszum
 E' vadra nézve. Tudd meg, hogy ha férjed,
 Kit meggyalázott hév lángod, magadnak
 Meg tud bocsátni, nagy lelkű eléggé.
 Érzékenyebb szív lakja keblemet
 Mint véled, és nem illik hinned azt
 Hogy hajthatatlan volnék.

H A R M A D I K J E L E N É S.

A L Z I R. E M I R.

E M I R.

Lássd, szeret;
 Még megszeliődül.

A L Z I R.

Haj! szeret, de félt;

És Zámor elvesz: én ölém meg őt,
 Hogy életéért kértem. Ah! előre
 Elláttam azt. Mi hirrel jössz Emir?
 Megmented őt? Fog távol tőlem élni?
 Az ő'r' hűségét megpróbáltad - e?

EMIR.

Az őket egykép' csábító arany
 Ezt is vakítá. Légy nyugodt iránta,
 Nekünk adá ez hűségét 's kezét.

ALZIR.

Ég! hála értte! így ez átkos ércz
 Kárunkra nincsen mindig. Ah! ne veszsz
 Időt: te ingasz még?

EMIR.

El volna már
 Végezve Zámor' veszte? Alvarez
 Olly kis hitellel bírna? 's a' hadi
 Tanács....?

ALZIR.

Elég, hogy mindent rettegek;
 Lát'd e' bitorlók' szertelen dühét:
 Ők azt hiszik, hogy az ég Amérikát
 Érttük teremté, hogy királyivá
 Születtenek; 's bár Zámor fejdelem volt
 Csak pártütőnek nézik. Gyilkosok'

Tanácsa! Guzman! Vad nép! A' csapást,
 Mellyet koholtok titkon, meg fogom
 Előzni. Még sem jó e' köz vitéz:
 Engedni meddig késik!

EMIR.

Itt leend

Zámorral egyben. A' börtönbe ment.
 Már a' sötét éj e' nehéz titok'
 Nagy czélzatit mély árnyával fedi.
 Mészárlatok közt elfáradva, vértől
 Lerészegülve, a' föld' zsarnoki
 Álomba dőltek.

ALZIR.

Menjünk, hogy vezessen
 E' harczfi, és a' tömlöcz' zárait
 Hadd nyissa fel, hogy illan hasson el
 Az ártalanság.

EMIR.

Már megelőze az.
 Cefána hozza. De ha e' sötét
 Éjben találnek, fényed veszve van
 'S szörnyű gyalázat....

ALZIR.

Menj; inkább gyalázat
 Leendne az, ha szívem' kedvesét.

Árulni tudnám. E' nálunk nem ismert
 Külföldi becsület csak haszontalan rém,
 Melly elleninktől rénynek tartatik.
 Dicsvágy az, és nem törvénykedvelés,
 Csak büntetés - nem büntől rettegés.
 E' durva földön engem oktatának
 Követni a' rényt, és nem keresni benne
 Fényt; a' becsület szívemben van, ez
 Kívánja hogy megmentsem a' vitézt,
 Kit elhagyott az ég.

NEG Y E D I K J E L E N É S.

ALZIR. ZAMOR. EMIR. EGY KATONA.

ALZIR.

Véged vagyon!

Győztek tyrannid; készen várnak a'
 Kinok: ha nem futsz, meghalsz. Menj, ne
 veszsz

Időt, kalauzul vidd e' köz vitézt.
 Csaljuk meg édes Zámor, e' haramják'
 Gyilkos reményét. Rajtad áll megóvni
 Ön éltedet, nagy büntől férjemet
 'S gyásztól hazánkat. Hí Amerika,
 Segít az éjjel: essék meg szived
 Bal sorsodon; ne aggódjál miattam.

Z A M O R.

Vad' rabja, egy keresztyén' hitvese!
 Ki úgy szerettél, kívánod, hogy éljek?
 Jól van, legyen: de mersz követni engem?
 Trón és segítség nélkül, legnagyobb
 Inség között, mind a' mit adhatok
 Egy pusztaság 's e' szív: máskor lábaidhoz
 Koronát tévék.

A L Z I R.

Ah! nélküled mit ér az?
 Mit kedvelék mást, mint jó szívedet?
 Rajtad kívül mi e' hiu világ?
 Lelkem kísérend pusztáid közé,
 Én itt, hol egyre irtózás emészt,
 Bútól epedve, kintől hervadozva,
 Gyötrődve hogy megszegtem a' neked
 Adott hűséget, 's hogy másé levék,
 Értted gyulongva lassan elhalok.
 Menj, vidd magaddal boldogságomat
 És életemet, hagyd rám az elnyomó
 Sors' szörnyűségét. Fényem, kedvesem
 Szentek nekem, mind meg kell mentnem őket,
 'S megmentem őket.

Z A M O R.

Fényedet? mi ez
 Ismertelen fény? milly európai

Varázs vakít el? E' rád tolt ijesztő
 Esk? E' keresztyén templom, mellyet inkább
 Utálnod illik? Tán ez isten, ez
 Eldődeinktől tisztelt istenek'
 Rontója ragad el tőlem, 's ez teszen
 Rabbá?

ALZIR.

Elég, hogy ígérém: akármelly
 Istennek, az mind egy.

ZAMOR.

Igéreted
 Vétek, 's ez a' mi veszt; élj boldogul,
 Vesszen hited, mint istened, kitől
 Irtódom.

ALZIR.

Állj meg, állj meg Zámorom!
 Milly búcsuvétel!

ZAMOR.

Don Guzman urad!

ALZIR.

Szánj és ne sérts meg.

ZAMOR.

Vedd eszedbe első
 Frigyüket.

ALZIR.

Inkább veszted jó eszembe.

Z A M O R.

Kegyetlen! ilyen törvényes szerelmet
Árulsz te el!

A L Z I R.

Nem: én örökre téged
Szeretlek, és ez új bűn. Hagyj magamban
Meghalni: fuss el e' helyből. Mi szörnyű
Kétségbeséstől szikrázik szemed?
Zámor....

Z A M O R.

Legyen meg....!

A L Z I R.

Ah! hová ügyekszel?

Z A M O R.

Szabad vagyok, 's ezt bátorságom illőn
Használni fogja.

A L Z I R.

Hidd el, én sem élek
Tovább, ha meghalsz.

Z A M O R.

Hogy' vegyítéd a'
Szerelmet ilyen szörnyű percbe? Hagyj el ...
Bajnok vezess, jer!

Ö T Ö D I K J E L E N É S.

A L Z I R. E M I R.

A L Z I R.

Mindjárt elhalok....

Elhagy...megyen...mit fog mivelni még?

Oh rémülettel teljes pillanat!

Guzman! ez a' kit értted elhagyék!

Szaladj utána jó Emir, siess

Tudtomra adni, biztos helyt van-e?

Szükség-e, hogy még éljek? Menj, tekintsd
meg,

Ha e' csatás nem áruland-e el? Emir el.

Egy gyászos érzet gyötri keblemet,

E' nap nekem még borzasztó leend.

Te oh keresztyén népnek istene,

Győző nagy Isten! én törvényidet

Nem ismerem jól; a' magass egekből

Alig hat által egy szemem fölötti

Sűrű homályon sугárod; de ha

Tied vagyok, ha megbántott szerelmem,

Boszúdat öntsd ki e' nyomor sziven.

Zámort, nagy Isten kísérd a' kietlen

Pusztákba: csak más földnek istene

Volnál? csak az van tetszésedre, kit

Európa szült? egy földnek zsarnoka

Másiknak atyja vagy? Győztes, legyőzött,

Mindannyi gyarló ember ön kezéd'
 Munkája egykép. Jaj! mi vad rikoltás
 Ütött fülembe? Zámorom' nevét
 Hallám: nagy ég! megcsaltak. A' zshivaj
 Nő: jőnek; ah! Zámornak vége.

H A T O D I K J E L E N É S.

A L Z I R. E M I R.

A L Z I R.

Kedves

Emir, te vagy? szólj, mit láttál, mi történt?
 Ragadj ki, kérlek, illy irtóztató
 Kétség közül.

E M I R.

Ah! hagyj föl a' reménnyel,
 Már csalhatatlan veszte. A' csatásnak,
 Ki elvezette, kardját és sisakját
 Erővel elszedé, 's így fegyveres
 Kézzelel tovább állt: a' csatás legott
 Futásnak indul; kedvesed szalad
 Rohanva a' csarnokba. Én tyrannink,
 E' vérben alvó gyilkosok között,
 Az éj, halál, 's csend' szörnyében, remegve
 Utána. Látom, Guzman' csarnokába
 Siet, hiában hívám szóval és
 Intéssel; eltűnt. Rémítő robajt

Hallék azonnal; értém, mint kiálták:
„Veszszén“! Futosnak, fegyverekre kapnak:
Fuss e' tusából, jer be asszonyom!

ALZIR.

Ah! kedves Emir, jer segítsük őt.

EMIR.

Ég! mit tehetnél, asszonyom?

ALZIR.

Tudok

Meghalni.

H E T E D I K J E L E N É S.

ALZIR. EMIR. DON ALONZO. ŐRÖK.

ALONZO.

Titkos rendelést hozok,
Mellynek megadni tartozol magad.

ALZIR.

Mit szólsz kegyetlen? mit kell hallanom?
Hol Zámor?

ALONZO.

Én ez ádáz perczenetben
Nem mondhatok mást, mint kemény parancsot.
Tessék követni.

ALZIR.

Oh sors, oh fölötté

Erős boszú! 'S nem öltök meg nyomon?

Kegyetlenek! Haj! Zámor elveszett

'S engem bilincs vár. Nyögsz, könnyel telik

Szemed: keservem a' gyűlölni termett

Kebelt is érdekelte. Jer, megyek, jer,

Ha a' halál int, könnyen engedek.

ÖTÖDIK FELVONÁS.

ELSŐ JELENÉS.

ALZIR. ŐRÖK.

ALZIR.

Kegyetlenek! kik azt hiszitek, hogy a'

Világ' birái vagytok, zsarnokok!

Készültök a' borzasztó büntetéshez?

Meddig marad még illy aggódtató

Bizonytalanság közt rémületos

Sorsom' kimente? Fogva tartanak,

'S tudtul nem adják, mit végeztenek,

Halált vagy éltet? Zámort emlitem,

'S az örök elsáppadnak; e' neven

*

Minden megindul ; még e' szörnyek is
Remegnek érte.

M Á S O D I K J E L E N É S.

MONTEZ. ALZIR.

ALZIR.

Ah atyám!

MONTEZ.

Leányom!

Mivé tévél? Im itt szerelmed' átkos
Gyümölcse! Haj! mi Zámornak kegyelmet
Kérénk ; iránta még Alvarez is
Méltóztatott szót tenni. Hirtelen
Egy harczfi terme köztünk ; ez maga
Zámor dühödten és magán kívül volt.
Ál öltözettel megcsalá szemünket.
Alig vevék én nála észre egy
Kardot : bejöni , ránk irámlani ,
Guzmanra törni , megtámadni , és
Mégvágni , egy percz , nem több volt neki.
Atyádra fecscent férjed' vére. Zámor
Legott kihűtve mérgét , Alvarez'
Lábához omlik , 's csendesen , alázttan
Nyujtván fiának verítől piros
Kardját : „mi kelle , megtettem , boszut
Állottam — így szól — bántódásomért ;

Tedd tisztedet most, 's a' természetet
 Boszuld meg.“ Ekkor föld felé hajolva
 Vára halálát. A' vérzett apa
 Karom közé dől. Minden fölriad :
 Jőnek , szaladnak , orditnak , sietnek
 Férjedhez , éltét újra visszahozzák ,
 Megcsillapítják vérét ; sürgetik
 Az életörzés végett feltalált
 Gyógytan' segélyét. A' nép vesztetet
 Fennyen rikoltva kéri , mert ura'
 Ölésiben — azt tartja — részt vevél.

A L E I R.

Képzelheted . . . . ?

M O N T E Z.

Nem : rád gyanú szivemben
 Nincs ; a' tied nem termett illy gonosz
 Merészletekre ; képes az hibázni ,
 Vétkezni épen nem. Nem látta az
 Örvényt szemed , mint óhajtom 's hiszem.
 Azonba' férjed kedvesed' vasától
 Hal meg. Kimondják a' kárhóztató
 Ítéletet rád. Vészhely' szörnyiben
 'S gyalázva mulsz ki. Én még visszatérek
 'S végső erővel kérek a' tanácsban
 Neked kegyelmet , és halált magamnak.

A L Z I R.

Nekem kegyelmet? kérni! zsarnokinktól?
 Atyám te! Élj csak, és szeress; ez egy
 Kérelmem. Elhidd, Guzmanon busúlok;
 Igen kegyetlen sorsa, és leginkább
 Sajnálom őt, hogy azt megérdemelte.
 Zámort mi nézi, ő mást nem teve,
 Mint megboszulta régi sérveit:
 Merészletét se nem szépíthetem,
 Se nem gyalázom. Én megmenteni
 Akartam őt; nincs mit tagadnom. Ő vesz...
 Halálomat ne gátold...

M O N T E Z.

Oh nagy ég!
 Ihless meg, esdem szent kegyelmedet.

H A R M A D I K J E L E N É S.

A L Z I R.

Oh ég! töröld el átkos létemet.
 Mi? e' nagy Isten, kit hiszek, segély
 Nélkül hagyand! Ő tilt, hogy éltemet
 Ketté szakaszszam. Ah! mért váltam el
 Az Istenektől, kiknek kedvező
 Jósága könnyen engedett halált,
 Halált, egyetlen menhelyet nekem?
 Ej! hát mi vétek e' féltékeny Isten

Előtt, sietni olyan pillanattal
 Mit mindenőnknek ő készít előre?
 Illy régi inség' mérges kelyhiből
 Hosszú nyelettel kell kiinni a'
 Szenvedhetetlen seprőt? E' halandó
 És gyáva test olly szent, hogy lelke, melly
 Mozgatja, kényén nem hagyhatja el?
 E' mennykövekkel fölfegyverkezett
 Hódoltatóknak van szörnyű joguk
 Pusztítani a' világot, kardra hányni
 Honnom' szülöttit, tépni szívemet?
 És én ne mernék ön vérem felől
 Rendelni? bátor lelkemnek ne tudnám
 Engedni rajtam azt, mit ők dühüknek
 Egész világon engednek? Kegyetlen
 Kinok között hal meg Zámor... Vadak!

NEG Y E D I K J E L E N É S.

Z A M O R vasban. A L Z I R. Ő R Ő K.

Z A M O R.

Itt kell kimulnunk Alzir, mindenőnknek!
 Csalárd igazság' rémitő ürügye
 Alatt halált mond rád a' vérbiróság.
 Guzman lehel még; reszkető karom
 Roszul találta átkozott szívét.
 Él a' gonosz, hogy Zámor' kínait

Végezze. Mégis veszni fog, de e'
 Vértől boritva, mellyet én imádok.
 Együtt veszünk el haldokló szeme
 Előtt; megéri még e' zsarnokok'
 Kéjét is. Alvareznek kell magának
 Hirdetni a' vad törvényszék' kegyetlen
 Ítéletét; te érttem fogsz kimulni,
 Én öltelek meg.

A L Z I R.

Többé nem kesergem;
 Veled fogok meghalni. Még szeretsz,
 'S elég ez; áldjad sorsomat 's ezen
 Ádáz csapást, melly házasságomat
 Felbontja. E' percz, mellyben a' halottak
 Közé menendek, az, hol gyötirelem
 Nélkül szerethet szívem. A' halálos
 Ítélet ismét visszaád magamnak,
 'S így a' tenéked esküdött hűséggel
 Ugy rendelek, mint tetszik. A' nekünk
 Emelt halálos alkotmány azon
 Oltár, hol égő keblem vissza adja
 Első tűzét, hol én kiszenvedek
 A' hűtelenség' kénytetett bűnéért,
 Mit elkövetni tudtam. Legnagyobb
 Keservem e' gyász sorsban, hogy halálunk'
 Hirét magától halljuk Alvareztól.

Z A M O R.

Ah! itt van; arczát könny borítja.

A L Z I R.

Oh ég!

Kit ért közülünk legtöbb gyöttelelem?

Milly szenvedőket gyűjt itt össze a' sors?

Ö T Ö D I K J E L E N É S.

ALZIR. ZAMOR. ALVAREZ. ŐRÖK.

Z A M O R.

Halálomat jössz értésemre adni;
 Az ég is úgy akarja, hogy te hirdessd
 A' rám kimondott végzést. Szólj zavar
 Nélkül, mikép én foglak hallani.
 Vitessd halálra bátran gyermeked'
 Orgyilkosát és Alvarez' barátját.
 De véte Alzir ellened? Mi vadság
 Késztet kióltni bünt nem ismerő
 Éltét? Eláradt végre rád is a'
 Spanyol dühösség. Fér törvénytelen
 Boszú szivedbe? Fenséges kegyedről
 Csak téged ismer népünk, és igaznak
 Hí: ősz korodban fogsz lemondani
 Ezen dicső nagy névről? Ártalan
 Vérben fürödni fog kezed.

A L Z I R.

Boszuld meg

Magad, boszuld meg Don Guzmant: de rám
 Gyanút ne forralj. „Guzman' hitvese“!
 E' név magában megtanít, hogy én
 Nem árulám el, sőt még védeni
 Képes valék őt. Guzmant tisztelém;
 És e' gyötört szív bár utálta, még is
 Hű volt iránta. Nem bánom, legyenek
 Dicsérve vagy gyalázva nemzetedtől,
 Becsületem csak véleményeden
 Épül; 's ha halva olly szív fog becsülni
 Mint a' tiéd; a' többit megvetem
 'S mást nem kívánok. Zámor veszni fog,
 Szükség, hogy én is veszszek. — Ennyi, mit
 Várok, — miattad búsulok.

A L V A R E Z.

Nagy Isten!

Minő szívesség és iszony' vegyülte!
 Ki éltet megörzé, gyilkosa
 Fiamnak. Ugy van.. Zámor, e' napok
 Ajándokid 's én őket átkozom.
 Drágán adád el gyászszos létemet.
 Apa vagyok én, de mégis ember; és
 Bár vad dühöd mély fájdalommal illet,
 'S fiam' kiontott vére lelkeimet

Boszúra gyujtja, mégis keblemet
 Hálára inti jótéted' szava.
 Alzir! ki lányom voltál, kit nyomor
 Sorsunk között is olly névvel nevezlek,
 Mellyen megindul könnyink' zápora:
 Atyád fölötte távol van, hogy ön
 Gyötrelmihez még a' sátáni kéjt
 Kapcsolja, mellyet a' boszú szerez.
 Egyszerre vesztlek el szörnyű csapással
 Fiam, leányom, mentőm tikteket.
 Halálra ítelt a' hadi tanács,
 'S a' bosszuállás' fegyverét kezembe
 Adá haragja. E' rémületes.
 Tisztet magamra vettem... és jövök
 Betöltni azt, hogy mindkettőtöket
 Menőthesselek meg. Zámor, rajtad áll
 Minden.

Z Á M O R.

Mi? Alzirt én megmenthetem?
 Ah! szólj, mihez kell fognom?

A L V A R E Z.

Hinni az
 Istent, ki engem íhlet. Egy szavadra
 Fel fog derülni kétes sorsotok.
 Halld Zámor: itt a' törvény megbocsát

Annak, ki megtér. E' nem régiben
 Szent buzgalomtól hirdetett parancs
 Égből hozottnak látszik ten javadra.
 Isten, ki oktat megbocsátani
 Vétőnknek, el tud árnyával fedezni
 Szemünk elől. Te népeim' haragját
 Lecsendesíted; véred szent 's előttök
 Testvéri vér lesz; a' boszú' nyila
 Erőtelen fog markukban heverni
 'S Alzirra és rád többé vissza nem tér.
 Én életéért úgy, mint éltedért
 Jót állok: engedd ezt tőled kinyernem.
 Zámor, ne légy e' gyöngé szóra is
 Hajthatlan. Éltem másod izben is
 Ajándokod lesz. Hogy fizessd meg a' vért,
 Mellyet kegyetlen! tőlem elrabolsz,
 Még én könyörgök szenvedő apa,
 Ön éltedért. Légy, mint Alzir, keresztyén,
 Egyezz meg élte, élted, és fiam'
 Vérének ilyen árán.

Z A M O R.

Ennyire

Fognók szeretni életünket, Alzir?
 Gyalázatunkkal váltandjuk meg azt?
 Én, isteninket Guzman' istenéért
 Hagynám el?

Alvarezhez.

És te még erősb bitorlóm
 Leszesz fiadnál? Azt kívánod, Alzir
 Veszsen, vagy éljek én, mint hitszegő!
 Ah! szólj, midőn én egykor ur valék
 Élted fölött, ha illy méltatlan árt
 Kivánok értte, el tudád vala
 Árulni honnod' istenit?

A L V A R E Z.

Csak azt
 Valék teendő, mit most is teszek.
 Buzgón imádtam volna istenünket,
 Kit tisztelek, ne hagyna olly szivet
 Mint a' tied, melly bár minő vak is,
 Méltó keresztyén lenni.

Z A M O R.

Istenek!
 Millyen zavar 's kín' hallatlan neme!
 Mellyik gonosz közt kell választanom?

Alzirhez.

Koczkára téve élted 's istenim:
 Ha mersz szeretni, merj itélni köztök:
 Én szódra állok; még hizelkedik
 Szivem magának, Zámor' szégyenét
 Te nem kívánod.

A L Z I R.

Érts meg. Jól tudod,

Hogy e' kebellem , mellyet rég neked
 Adék , parancsolt szenvedő atyám.
 Én elfogadtam istenét. Ha tetszik ,
 Ifjú koromnak vádold gyöngeségét:
 De a' keresztyén nép' törvényitől
 Elmém egészen elbájolva lévén ,
 Nálok találtam , vagy csak képzelém
 Föllelni az igazságot ; és azért ,
 Bár isteninket megtagadta ajkam ,
 Lelkem titokban meg nem czáfola.
 De olyan istent , kit hiszünk szivünkben ,
 Elhagyni undok vétek , nem hiba.
 Ez annyi , mint egy színlett buzgalom'
 Álarcza alatt mind a' főlebb becsült
 Istent eladni , mind az elhagyottat.
 Ez annyi , mint hazudni égnek és
 Földnek 's magunknak. Haljunk meg , de még
 Halálban is légy méltó rám , 's ha Isten
 Ujabb világot nem nyujt , szóljon ön
 Jóságod , arra hallgass.

Z A M O R.

Válaszodban

Meg nem csalódtam. Jobb meghalnom és
 Veled kimulnom , mint magam' gyaláznom.

A L V A R E Z.

Kegyetlenek ! ti mind ketten halált

Akartok! Unszolt szívességemet
 Így megvetétek. Ah! figyeljete rám.
 Az idő szorít, — 's e'gyászos jajgatás....

HATODIK JELENÉS.

ALVAREZ. ZAMOR. ALZIR. ALONZO.
 AMERIKAIK.

ALONZO.

Kegyelmes úr! im itt hozzák szegény
 Guzman: karod közt vágyik életétől
 Megválni. Egy csoport nép, melly szerette,
 Dühödve hozzá tódult, 's jó boszúját
 Lecsendesíteni nője 's gyilkosa'
 Vérében.

HETEDIK JELENÉS.

ALVAREZ. GUZMAN. ZAMOR. ALZIR.
 ALONZO. AMERIKAIK. KATONÁK.

ZAMOR.

Engem, engem öljete meg
 Vadak! csak Alzirt kíméljétek.

ALZIR.

Oh nem!

Kapcsoljon össze mind hármunkat egy
 Ádáz halál.

A L V A R E Z.

Ah! haldokló fiam!
Fiam! mi szörnyű kínos fájdalom!

Z A M O R.

Guzmanhoz.

Csak töltsd ki rajtam mérgeket: boszúdat
Hajtsd végre. Jer, lássd folyni véremet;
Jer, minthogy élsz még, nézd Zámort 's tanulj
Meghalni tőle.

G U Z M A N.

Más rény, mellyre én
Tanítalak: más példát kell mutatnom,
'S azt adni jöttem én.

Alvarezhez.

Atyám! az ég,
Melly rám halált küld, 's azt késlelteti,
E' pillanatban elviend szemed
Elől. Röpülni 's tőlem válni kész
Lelkem megáll még nálad... hogy kövessen.
Végem lesz egyben; a' kárpit lefordul;
Uj nap derül rám; csak pályám' utóján
Látom ki voltam. E' pillantatig,
Melly sirba süllyeszt, nyögni kinszeríté
Vad büszkeségem' súlya a' világot.
Méltán boszút áll a' földért az ég,

És éltem a' vért nem válthatja meg,
 Mellyet kionték. Elvakíta a'
 Szerencse, észre térít a' halál.
 Azon kezeknek, mellyekkel lesujtott
 Az ég, örömmel megbocsátok. Itt
 Fő voltam és még most is az vagyok;
 Kegyelmet adni tőlem függ csupán,
 'S Zámornak íme megkegyelmezek.
 Élj büszke ellen, légy szabad, 's eszedben
 Tartsd, millyen a' keresztyén' tiszte és
 Halála.

Montezhez, ki lábaihoz borul.

Montez és Amerika'

Lakói, kik mind áldozatim valátok!
 Vegyétek észbe, hogy rossz tettimet
 Kegyem haladta. Mondjátok meg ezt
 Amerikának, és királyinak,
 Hogy csak keresztyén szabhat őnekik
 Törvényt.

Zamorhoz.

Tanuld meg a' mi Istenink'
 Különbözését. A' tied halált
 'S boszut kívána: a' mienk, midőn
 Karod legyilkolt, azt akarja, hogy
 Kegyelmet adjak 's szánjalak.

ALVAREZ.

Ah fiam!

Rényed feléri bajnokságodat.

ALZIR.

Mi változás, nagy ég! milly meglepő
Beszéd?

ZAMOR.

Akarsz tán megbánásra birni?

GUZMAN.

Többet kívánok: hogy szeress, akarlak
Kénytetni. Alzirt csak boldogtalanná
Tevé menyekzóm és vérengzésem.
Hadd adja vissza haldokló kezem
Karod közé őt: éljeteK gyűlölség
Nélkül: vegyétek ált' országitok'
Kormányait, 's a' rombolt városok'
Fényét ujonnan helyre hozva, ha
Lehet, nevemre áldást hintsetek.

Alvarezhez.

Légy e' szerencsés házasoknak atyja:
Hogy gondod által égi napvilág
Süssön felettük. És ha a' keresztyén
Világulásra lelke nyitva áll,
Zámor fiad lesz 's engemet kipótol.

Z Á M O R.

Bámulva állok, dermedten, zavarttan;
 Illy bő erénynyel bir az igaz keresztyén?
 Ah! hinni kezdem már, hogy a' parancs,
 Melly illy hatalmas elszánásra készítet,
 Isten' parancsa. Én is ismerém
 Mi a' barátság, hűség, állhatóság;
 De ennyi lelki nagyság meghaladja
 Elmémet; elnyom ennyi rény 's magához
 Bájol kecsével. Szégyenlem kiöntött
 Boszúmat; én szeretlek, és csodállak.

leborúl.

A L Z I R.

Uram! pirulva omlok lábaidhoz;
 E' pillanatban Alzir szívesen
 Meghalna értted. Zámor és közötted
 Lelkem megosztva, bánattól eped,
 Melly izre zuzza. Érzem, milly nagyon
 Hibáztam....illy nagy tévedést soha ....

G U Z M A N.

Meg van bocsátva már, mert könnyedet
 Látom. Jövel még végül jó atyám!
 Élj, élj sokáig boldogul. Sajat
 Lányod gyanánt tartsd Alzirt. Légy keresztyén
 Zámor, 's örömmel meghalok.

ALVAREZ.

Montezhez.

Siralmas

Sorsunkban Isten' ujja látható.

Hódolva enged tiprott szívem Isten'

Végzésinek, ki büntet és kegyelmez.

TUDNIVALÓK.

1. A' m. t. Társaság ezen munkának csak kiadója lévén, nem kezeskedik a' benne követett nyelvszabályokról, sem írásmódról, sem végre akárminemű nyelvet 's írást illető elvekről; egyedül arra kívánt a' kéziratok' birálatában ügyelni, hogy az elfogadott és sajtó alá bocsátandó munka, mint egész egy vagy más tekintetből ajánlható legyen, 's a' literatura' jelen állapotjában kiadásra méltónak tartathassék.

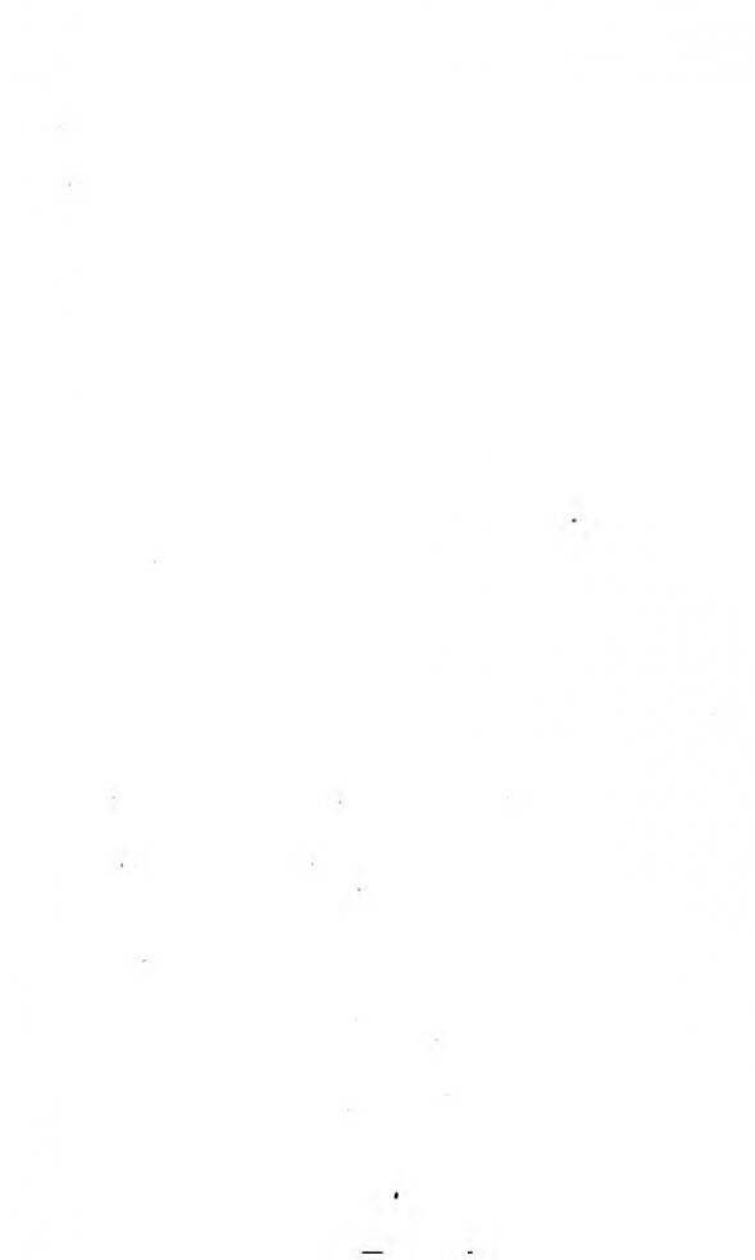
2. Nem vizsgálhatván meg a' benyújtott kéziratokat a' Társaság fejenként és egészben, ez: u. m. A l z i r, Döbrentei Gábor titoknak, és Schedel Ferenz r. tag, mint e' végre hivatalosan megbizottak' írásbeli ajánlására adatott sajtó alá.

3. E' színjáték azon 71 közül való, mellyek' fordítására a' Társaság 1831-ben Juniusban tagjait, és 1832-ben Martiusban a' magyar írókat általjában felszólítá.

4. A' Társaság által kiadott kéziratok közül ez, VII-d. számu.

A' m. t. Társaság' határozata szerint

D ö b r e n t e i G á b o r m. k.
Titoknak.

Österreichische Nationalbibliothek

+Z174549002
